

γίου Γεωργίου, και τὰ δύο μαρτύρια τῶν ἁγίων Μαρτύρων Κηρύκου και Ἰουλίττης, και τὴν βίβλον Μάρκου (1) και Διαδόχου (2), ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι ἀπόβλητα και ἄδεκτα.

ΚΑΝΩΝ Δ'.

Δὲν πρέπει νὰ ἐργάζεται τινὰς τὴν διακαινήσιμον ἐβδομάδα (3), οὐδὲ νὰ ψάλλῃ τὸν Ἄμωμον εἰς τὸ Σάββατον τῆς ἀπολυσίμου (4), οὐδὲ πρέπει νὰ φυλάττῃ τινὰς τὰς πέμπτας (5).

ΚΑΝΩΝ Ε'.

Ὅποιος θανατώσῃ τὸν πατέρα του θεληματικῶς, νὰ κανονίζεται χρόνους τριανταπέντε.

ΚΑΝΩΝ Ϛ'.

Κατὰ ἀνάγκην και Μοναχὸς ἰδιώτης και ἀνίερος βαπτίζει παιδίον, ὁμοίως και διάκονος (6).

ΚΑΝΩΝ Ζ'.

Τὰ ἀβάπτιστα νήπια ὅταν δὲν ἦναι παρὼν Ἱερεὺς, πρέπει νὰ τὰ βαπτίξῃ ὁποῖος τύχη, κἂν και ὁ ἴδιος πατήρ αὐτῶν, ἢ ἄλλος οἰοσὸς ἄνθρωπος, μόνον νὰ ἦναι Χριστιανὸς, και δὲν ἁμαρτάνει.

Ἐρωτήσεις τινῶν Μοναχῶν ἀσκουμένων ἔξω τῆς πόλεως (7) και Ἀποκρίσεις εἰς ταύτας, παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας Συνόδου Πατριάρχου μὲν ὄντος Νικολάου (8), βασιλευόντος δὲ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, μεταφρασμέναι εἰς τὸ ἀπλοῦν.

Ἐρωτήσεις Α'.

Πρέπει νὰ ἐμβαίη Μοναχὸς εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον; τοῦτο γὰρ ἐμποδίζει ὁ ξθ' και ὁ λγ'. Κα-

(1) Βίβλος τοῦ Μάρκου ὅπου ἀναφέρεται ἐδῶ, εἶναι ἡ τοῦ αἰρετικοῦ Μάρκου ἐκείνου, τοῦ καταγομένου ἐκ τῆς αἰρέσεως τῶν Γνωστικῶν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὠνομάσθησαν οἱ ἀκόλουθοι του Μαρκόσιοι, οἵτινες κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ ἀριθμοῦν τὰ στοιχεῖα τῶν ὀνομάτων, και δι' αὐτῶν νὰ εὐρίσκωσι κἄποια λεπτὰ νοήματα και θεωρήματα περὶ τούτων ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐν τοῖς κατὰ αἰρέσεων, και οὐχὶ ἡ βίβλος τοῦ ὁσίου Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ. Ἄπαγε! Ἅγιος γὰρ οὗτος, ἑορταζόμενος κατὰ τὴν ἑ. Μαρτίου, και ἡ βίβλος αὐτοῦ και τὰ συγγράμματα ἐπαινοῦνται ἀπὸ τοῦ τὸν ἁγιώτατον Φώτιον, ἀναγνώσει σ'. σελ. 268. τῆς Μυριοβίβλ. και ἀπὸ τὸν Νικηφόρον Κάλλιστον τόμ. 6'. βιβλ. 18'. κεφ. γγ'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας, και ὄρα σελ. 89. τῆς Φιλοκαλίας.

(2) Ἡ τοῦ Διαδόχου βίβλος δὲν εἶναι τὰ ἑκατὸν Κεφάλαια καὶ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ ὄντα. Ἄπαγε! ὁρθόδοξα γὰρ εἰσι ταῦτα και δεκτὰ, και ὄρα σελ. 203. τῆς αὐτῆς Φιλοκαλ. ἀλλ' εἶναι μία θεωρία ἐν χειρογράφοις σωζομένη και ἐπιγραφομένη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Διαδόχου, εἰς τὴν ὁποῖαν φέρονται τινὰ λεπτὰ νοήματα και παράδοξα εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν πολλῶν και δυσπαράδεκτα, διὰ τὸ παράδοξον και ξένον τῶν νοημάτων. Ὅρα και εἰς τὴν δ'. ὑποσημείωσιν τοῦ β'. τῆς Πρωτοδευτέρας ἕνα ἄλλον Κανόνα, ἐπιγραφόμενον τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου.

(3) Διὰ τοῦτο και εἰς τὴν Μοσκοβίαν εἰς ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα δὲν ἐργάζονται, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν κάμνουσι λιτανείας, και ὄρα τὸν ζς'. τῆς Ϛ'.

(4) Ἦτοι νὰ μὴ ψάλλεται Ἄμωμος τῷ Σαββάτῳ πρῶτ τῆς Διακαινήσιμου καθὼς ψάλλεται εἰς τὰ ἄλλα Σάββατα. Ἐν τῇ

Διακαινήσιμῳ γὰρ οὐ λέγεται Ψαλτήριον. Ἀπολύσιμον δὲ εἶπε τὴν Διακαινήσιμον, ἢ διατὶ εἶναι εἰς πάντα καταλύσιμος, ἢ λέγει τοῦτο, διατὶ τὸ Σάββατον αὐτῆς εἶναι ἀπολύσιμον, ἢ γοῦν τελευταία ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, εἰς τὴν ὁποῖαν αὕτη ἀπολύεται.

(5) Συνήθεια ἐπεκράτει, και ἕως τῆς σήμερον ἐπικρατεῖ τόσο εἰς τοὺς Ἀρμενίους, ὅσον και εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ, νὰ μὴ ἐργάζονται ὅλας τὰς Πέμπτας ἀπὸ τὸ Πάσχα ἕως τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως, ἴσως διὰ τὸ εἶδος τῆς Πέμπτης ἐκείνης. Ὅθεν προστάζει ὁ Κανὼν νὰ μὴ φυλάττῃ τινὰς τὰς Πέμπτας ταύτας εἰς τὸ ἐξῆς. Τὴν συνήθειαν αὐτὴν, ἀπὸ ἀμίλειαν και ἀφροντίσταν τοῦ ἐν Μολδοβλαχίᾳ Ἱερατείου, κρατοῦσιν ὅλας τὰς ἑ. αὐτὰς μέχρι τῆς σήμερον, περισσότερον τῶν Κυριακῶν. Εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἶπον τινὲς ἐλλόγιμοι Ἀνατολίται, ὅτι οὔτε Ὀρθοδόξους εἶδον, οὔτε Ἀρμενίους νὰ κρατοῦν αὐτάς.

(6) Τὸν Κανόνα τοῦτον ἀναφέρει και ἡ ἐπιτομὴ τῶν Κανόνων τοῦ Ἀρμενοπούλου, τμημ. δ'. ἐπιγραφ. 6'. 18'. ἀριθμούμενον, ἐν ᾧ και ὁ λαϊκὸς προστίθεται εἰς τὸ νὰ βαπτίξῃ (τόμῳ ἄτῶν Πρακτικῶν).

(7) Αἱ ἐρωταποκρίσεις αὗται ὀκτώ μὲν ἀριθμοῦνται ἐν τῷ β'. τόμῳ τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνόδων (σελ. 984.), και ἐν τῷ Γραικολατίνῳ τόμῳ τῷ περιέχοντι μόνας τὰς ἐρμηνείας τοῦ Βαλσαμῶνος ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις βιβλίοις τοῦ Ἁγίου Ὅρους εὐρίσκονται ἑνδεκά, ἔχει δὲ ἐρμηνείαν εἰς ταύτας ὁ Βαλσαμῶν. Ταύτας ἀναφέρει και ὁ Ἀρμενόπουλος ἐν τῇ προθεωρίᾳ τῆς ἐπιτομῆς τῶν Κανόνων. Κανονικαὶ δὲ εἶναι αὗται, ὡς ὑπὸ τοῦ Βαλσαμῶνος ἐρμηνευόμεναι.

(8) Ὁ Νικόλαος οὗτος, γραμματικὸς ὢν και Μοναχὸς ἐν

νων τῆς ε', ὅστις δὲν συγχωρεῖ νὰ ψάλλη, ἢ νὰ ἀναγινώσκη ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος κανένας ἔπου νὰ μὴ ἔχη σφραγίδα ἢ κανένας Μοναχός. Ὁμοίως καὶ ὁ ιε. τῆς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῆς ζ'. ὁ ιδ'.

Ἀποκρίσεις.

Τὸ μὲν νὰ κάμνη ὁ Μοναχὸς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀναγνώστου ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, χωρὶς χειροθεσίαν, εἶναι ἐμποδισμένον, τὸ δὲ νὰ ἐμβαίνη εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, διὰ νὰ ἄπτη κηρία καὶ κανδήλας ἐκεῖνος ὁ Μοναχὸς ὅπου δὲν εἶναι εἰς κανένα ἐγκλημα ὑπεύθυνος, νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζεται διὰ τὴν σεμνότητα τοῦ μοναχικοῦ σχήματος (1).

Ἑρωτήσεις Β'.

Πρέπει νὰ μὴ κλίνη τινὰς γόνυ ἐν τῷ Σαββάτῳ, καθὼς δὲν κλίνει ἐν τῇ Κυριακῇ καὶ ἐν τῇ Πεντηκοστῇ; || Ἀποσ. ες'. τῆς ε'. καὶ ιε'.

Ἀποκρίσεις.

Ἀπὸ τὸν Κανόνα μὲν τοῦτον δὲν ἐμποδίσθη (2) οἱ πολλοὶ ὅμως μὲ τὸ νὰ μὴ ἀκολουθῇ νηστεία εἰς τὸ Σάββατον, ἀκολουθῶς οὐδὲ γόνυ κλίνουναι.

Ἑρωτήσεις Γ'.

Πρέπει νὰ νηστεύωμεν τὴν νηστείαν τοῦ Αὐγούστου;

Ἀποκρίσεις.

Ἦτο πρότερον ἡ νηστεία τοῦ Αὐγούστου, ὕστερον δὲ μετετέθη διὰ νὰ μὴ συμπίπτῃ μὲ τὰς νηστείας τῶν ἐθνικῶν, τὰς ὁποίας κάμνουν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον· ὅμως καὶ τώρα πολλοὶ ἄνθρωποι νηστεύουσι τὴν νηστείαν ταύτην (3).

Ἑρωτήσεις Δ'.

Πρέπει νὰ μεταλαμβάνη ἐκεῖνος ὅπου δαιμονίζεται; διότι ὁ μὲν Τιμόθεος ἄλλως εἶπε, καὶ οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι ἄλλως, καὶ οἱ μεταγενέστεροι ἄλλως. || Ἀποσ. οθ'. Τιμοθ. γ'. ε'.

Ἀποκρίσεις.

Ἀνίσως μὲν τινὰς ἐνοχλῆται ἀπὸ τὸν μαῦρον χυμὸν τόσο πολλὰ, ὥστε ὅπου φαίνεται ἐκ τούτου πῶς εἶναι δαιμονισμένος, δὲν ἐμποδίζεται νὰ μεταλάβῃ. Ἀνίσως δὲ τινὰς τῇ ἀληθείᾳ δαιμονίζεται, δὲν δύναται νὰ μεταλάβῃ, ἐπειδὴ κάμμίαν κοινωνίαν δὲν ἔχει τὸ φῶς μὲ τὸ σκότος (4).

Ἑρωτήσεις Ζ'.

Ἄν πρέπη ἀδιαφόρως καὶ ὡς θέλει νὰ τρώγῃ ὁ Ἱερεὺς τὰ προσφερόμενα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν; || Θεοφ. η'.

τῷ Λοφιδίῳ, ὕστερον ἐγένετο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πατριαρχεύσας ἔτη εἰκοσιεπτὰ καὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὄρα σελ. 302. τοῦ Νομίμου Γραικορωμ. Ἔζη δὲ κατὰ τὸ 1087. ἔτος.

(1) Ἐὰν ὅμως τινὰς δὲν ᾔται Μοναχός, ἀλλὰ δόκιμος ἀκόμη, εἴτε μὲ τὰ μοναχικὰ ροῦχα κάμνει τὴν δοκιμὴν, ὡς θέλει ὁ Ζωναρᾶς εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ λ'. Κανόνος τοῦ Βασιλείου, εἴτε μὲ τὰ κοσμικὰ, ὡς θέλει ὁ Βαλσαμών εἴτε μὲ τὰ τοῦ Μοναστηρίου ροῦχα, καὶ οὔτε μὲ κοσμικὰ τελείως, οὔτε μὲ μοναχικὰ, ὡς λέγει ὁ Κασσιανὸς σελ. 156, 157. τοῦ Ἐυεργετινοῦ, καθὼς δηλ. καὶ τώρα εἰς τὸ Ὅρος γίνεται ἡ δοκιμὴ μὲ τὰ μαῦρα ράσα τὰ ὁμόχρσα τῶν Μοναχῶν (περὶ οὗ ὄρα τὸν μέ. τῆς ε'), ὁ δόκιμος, λέγω, Μοναχὸς δὲν δύναται νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ βῆμα, καθὼς ἐρμηνεύει ὁ Βαλσαμών.

(2) Ὅμως οὐ πᾶν τὸ μὴ ἐμποδισμένον καὶ συγχωρεῖται, κατὰ

τὸ Νομικὸν παράγγελμα, καθὼς λέγει, ὁ Βαλσαμών.

(3) Πότε δὲ μετετέθη ἡ νηστεία αὕτη, καὶ ἀπὸ ποίαν Σύνοδον, ἀδηλον λέγει ὁ Βαλσαμών ὅτι εἶναι. Ἐζητήθη δὲ διὰ τὴν νηστείαν ταύτην ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ Λουκᾶ Πατριάρχου, καὶ ἐθεσπίσθη Συνοδικῶς νὰ γίνετα ἡ νηστεία αὕτη, καὶ διατὶ ἡ περὶ τὸν Νικόλαον Σύνοδος ταύτην εἶπεν ὅτι ἐγένετο, καὶ διατὶ ὁ τόμος τῆς Ἐνώσεως τὴν ἀναφέρει, ὅν ὄρα εἰς τὸν γ'. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ.

(4) Ἄπαντες ὅμως οἱ δαιμονιζόμενοι, εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τῶν ἐρχόμενοι, μεταλαμβάνουν, ὡς λέγει ὁ Βαλσαμών. Πλὴν καθὼς ἐὰν ὁ μελαγχολικὸς βλασφημῇ, δὲν πρέπει νὰ μεταλαμβάνῃ, ἔτσι ἐξ ἀντιθέσεως καὶ ἐὰν ὁ δαιμονισμένος δὲν βλασφημῇ, μεταλαμβάνει, κατὰ τὸν γ'. τοῦ Τιμοθέου, ὅν καὶ ἀνάγνωθι σὺν τῷ οθ'. Ἀποστολικῷ.

σίαν, προσφοράς δηλ. καινάματα, και αν πρέπει να τρώγη ταύτα ὡσαν τὸν κοινὸν ἄρτον, και τί πρέπει να κάμνη, όταν αὐτοῖται προσφοραὶ και τὰ ναμάτα συναχθοῦν πολλά;

Ἀποκρίσεις.

Τὰ κομμάτια ὁποῦ μείνουν ἀπὸ τὴν ὑψώθεισαν προσφορὰν, δὲν πρέπει να τρώγωνται εἰς ἄλλον τόπον, πᾶρεξ εἰς μόνην τὴν ἐκκλησίαν ἕως ὁποῦ να ἐξοδευθοῦν ὅλα, ὅσα και αν ἦναι. Τὰ δὲ κομμάτια, ὁποῦ μείνουν ἀπὸ τὰς ἄλλας προσφορὰς ὁποῦ δὲν ὑψώθησαν, πρέπει να τρώγωνται και ἔξω τῆς Ἐκκλησίας, ὅχι ὁμως μαζί με γάλα και τυρὶ και ὑψάρια θετέον, ὡσαν ὁ κοινὸς ἄρτος, ἀλλὰ μοναχὰ χωρὶς ἄλλο φαγητόν (1).

Ἐρωτήσεις Γ'.

Τῆς Γ' καὶ ||. Ἀνίσως τινὰς κουρευθῆ Μοναχὸς εἰς ὅποιον τόπον και αν ἦναι, ἔπειτα βλάπτεται ἐκεῖ ψυχικῶς, και θέλωντας να ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἐκεῖ διὰ τὴν βλάβην, λάβῃ δεσμὸν ἀπὸ τὸν Προεστῶτα να μὴ φύγῃ, αὐτὸς τί πρέπει να κάμνη; να καταφρονήσῃ τὴν ψυχικὴν βλάβην ὁποῦ λαμβάνει, ἢ να καταφρονήσῃ τὸν δεσμὸν τοῦ Προεστῶτος;

Ἀποκρίσεις.

Πρέπει να λέγῃ πρῶτον εἰς τὸν Προεστῶτα τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν βλάπτεται (2), και αν ἡ βλάβη αὕτη και ὁ ψυχικὸς κίνδυνος ἦναι φανερός, πρέπει να ἀναχωρῆ ἀπὸ ἐκεῖ, και να μὴ φροντίζῃ διὰ τὸν δεσμὸν τοῦ Προεστῶτος.

Ἐρωτήσεις Δ'.

Ἐάν θετέον ἕνας Ἡγούμενος ἀποθαίνωντας, ἄφησεν ἄλλον Ἡγούμενον ἀντὶ διὰ λόγου του, δοῦς εἰς αὐτὸν δεσμὸν να μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ἐκεῖνο, ὕστερον ὁ τοιοῦτος διάδοχος τοῦ Ἡγουμένου ἐκεῖνου, ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ὡς ἀσθενὴς και ἀδύνατος να διοικῆ τὸ Μοναστήριον, ἀνεχώρησε, τί λοιπὸν πρέπει οὗτος να κάμῃ διὰ τὸν δεσμὸν αὐτόν;

Ἀποκρίσεις.

Ὁ δεσμὸς αὐτὸς εἶναι ἄλογος, και διὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατος. Ὅθεν ἐκεῖνος ὁποῦ ἐδέθη ἀπὸ αὐτόν, λύεται ἐάν ὑπάγῃ εἰς Ἀρχιερέα και φανερώσῃ τὰ κατ' αὐτόν.

Ἐρωτήσεις Ε'.

Πρέπει ἐκεῖνος ὁ ἱερεὺς ὁποῦ καθαιρεθῆ διὰ ἐγκλήματά του Κανονικὰ, ἢ θεληματικῶς παραιτήσῃ τὴν ἱερωσύνην, κατηγορούμενος ὑπὸ τῆς οἰκείας συνειδήσεως (3), να λέγῃ τὸ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ἢ τὸ, Χριστὸς ὁ ἀληθινός; ἢ να θυμιάζῃ με θυμιατόν; ἢ να μεταλαμβάνῃ μέσα εἰς τὸ βῆμα;

(1) Ἐν τῇ ὑποσημείωσει τοῦ ἡ. τοῦ Θεοφίλου εἴπομεν διατὶ λέγεται ὑψώθεισα ἢ προσφορὰ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν εὐαγλίνει ὁ ἅγιος Ἄρτος, και ἀνάγνωθι ταῦτα ἐκεῖ.

(2) Πρέπει να προσυπακούεται ἐδῶ, ὅτι, ἐάν ὁ Προεστῶς δὲν διορθῶνῃ τὸ σκάνδαλον και τὴν αἰτίαν τῆς βλάβης, πρέπει να ἀναχωρῆ ὁ Μοναχός. Πρέπει ὁμως να φροντίζῃ ὁ τοιοῦτος διὰ να λυθῆ ἀπὸ τὸν δεσμὸν τοῦ Προεστῶτος αὐτοῦ, ἐάν αὐτὸς θελήσῃ να τὸν λύσῃ· εἰ δὲ και ἐκεῖνος δὲν θελήσῃ, πρέπει να ὑπάγῃ εἰς τὸν κατὰ τόπον Ἀρχιερέα διὰ να λυθῆ παρ' αὐτοῦ, και ὅχι παρ' ἄλλου, καθὼς και ὁ λβ'. Κανὼν τῶν Ἀποστόλων δρίζει, διότι κανένας αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ του δὲν δύναται να λυθῆ. Ὅρα και τὸν λβ'. Ἀποστολικὸν, ἵνα μάθῃς ἐκεῖ, ὅτι ὁ ἀλόγως ἀφορίσας, ἀφορίζεται κατὰ τοὺς πολιτικὸς νόμους.

(3) Ὅρα ἐνταῦθα τί λέγει ἡ Κανονικὴ αὕτη ἐρώτησις, ὅτι παραιτεῖ τινὰς και τὴν ἱερωσύνην θεληματικῶς, ὅχι ὁμως ἀπλῶς και ὡς ἔτυχεν, ὅχι ἀπὸ ἀμέλειαν και ραθυμίαν, ὅχι διὰ νομιζομένην εὐλάβειαν (διατὶ ὁ τοιοῦτος τρόπος παραιτήσεως θέλει δώ-

σει λόγον τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἀργίαν του, κατὰ τὸν πη'. τοῦ μεγάλου Βασιλείου, και κατὰ τὴν ι'. ια'. ιβ'. ιγ'. ἐρωτήσιν Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης· διότι, ὁποῖος κανονικῶς χειροτονηθῆ, κατὰ τὸν ἀνωτέρω Συμεῶν, πρέπει να ἦναι πρόθυμος και ἐπιμελής εἰς τὰ θεῖα, και ὅχι ἀμελής και ραθυμὸς διὰ νομιζομένην εὐλάβειαν, και ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ πη'. τοῦ Βασιλείου), ἀλλὰ διατὶ τὸν κατηγορεῖ ἢ συνειδήσεως του, βέβαια ὡς ἀνάξιον και ὡς ὑποπεσόντα εἰς ἔγκλημα Κανονικὸν και τῆς ἱερωσύνης καθαιρετικόν. Ὁ τοιοῦτος γὰρ καλῶς ποιεῖ παραιτῶν τὴν ἱερωσύνην, ἵνα περισσότερον τραβίξῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, και μὴ ἀνάπηθῃ ἐναντίον του τὴν ὀργὴν του, καθὼς λέγει ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ γ'. λόγῳ περὶ ἱερωσύνης (τὸ ρητόν τοῦτο ὅρα εἰς τὸν τύπον τῆς Κανονικῆς παραιτήσεως ἐν τῷ τέλει τοῦ βιβλίου), και ἵνα μετανοήσῃ και σωθῆ κάμνωντας τελείαν ἀποχὴν ἀπὸ τὰ ἀγιώτατα ἔργα τῆς ἱερωσύνης, κατὰ τὴν ιγ'. ἀπόκρισιν Συμεῶνος τοῦ Θεσσαλονίκης.

Ἀποκρίσεις.

Ὅχι. Ταῦτα πάντα δὲν πρέπει νὰ ἐνεργῆ οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος, ἀλλὰ θέλει ταχθῆ εἰς τὸν τόπον τῶν λαϊκῶν (1).

Ἐρωτήσεις Θ'.

Τί θέλει νὰ εἰπῆ ἐκεῖνο ὅπου λέγει ὁ μέγας Βασιλεῖος εἰς τὰ μικρὰ ἐπιτίμια. Κατὰ τὴν ἀναλογία καὶ διαφορὰν τοῦ σφάλματος, ἦγουν τὸ «Ἐστὼ ἀπ' εὐλογίας;» || Θεοφ. ἡ. Νικηφ. ιη.

Ἀποκρίσεις.

Τὸ νὰ ὑστερῆται τινὰς τῆς δεδομένης εὐλογίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ (2).

Ἐρωτήσεις Ι'.

Πρέπει νὰ τρώγουν ὑψωμένας προσφορὰς ἐκεῖνοι ὅπου εἶναι ἐμποδισμένοι νὰ μὴ μεταλαμβάνουν; || Θεοφ. ἡ. Νικηφ. ιη.

Ἀποκρίσεις.

Εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου εὐρίσκομεν γεγραμμένον, ὅτι εἶναι ἐμποδισμένοι οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀπὸ τὸ νὰ τρώγουν τὰς τοιαύτας προσφορὰς (3). Ἀνάγνωθι καὶ τὸν ιη. Νικηφόρου.

(1) Ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης τῆς κανονικῆς καὶ τυφλῆ γίνεται φανερόν, ὅτι ὅσοι Ἱερωμένοι καθρέθησαν διὰ ἐγκλήματα τῶν φανερῶ, ἢ παραίτησαν ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν (ἐξομολογηθέντες πνευματικῶ Πατρὶ) τὴν Ἱερωσύνην, διὰ ἀμαρτήματα κρυφὰ καὶ τῆς Ἱερωσύνης καθαιρετικὰ, οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἐνεργοῦν κάμμιαν ἱεροπραξίαν, ἦγουν στεφανώματα, ἀγιασμοὺς, βαπτίσματα, πνευματικὴν διαγωγὴν. Πῶς γὰρ δύνανται ταῦτα νὰ ἐκτελέσουν εἰς καιρὸν ὅπου εἰς αὐτὰ μὲν χρειάζεται νὰ προλέγεται τὸ, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, αὐτοὶ δὲ τὸ τοιοῦτον νὰ λέγουν δὲν συγχωροῦνται ἀπὸ τὸν παρόντα Κανόνα, οὔτε ὅπως νὰ θυμιῶσι μετὰ θυμιατοῦ, ἢ νὰ μεταλαμβάνουν ἐντὸς τοῦ βήματος ὅθεν συμφώνως καὶ ὁ Βαλαμῶν ἐν τῇ ἐριμνεσίᾳ τοῦ Κανόνος τούτου φέρων τὸν θ'. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ καὶ τὴν οθ'. Νεαρὰν Λέοντος τοῦ σοφοῦ, θέλει διὰ οἱ τοιοῦτοι νὰ ὑστεροῦνται μὲν καθὲ ἱεροπραξίαν τὴν ἐντὸς τοῦ βήματος γινομένην, νὰ ἐνεργοῦν δὲ τὰς ἀνηκούσας ἐνεργείας εἰς τοὺς ἔξω τοῦ βήματος Κληρικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς ὑπηρέτας. Ποιοὶ δὲ εἶναι οἱ ἔξω τοῦ βήματος Κληρικοὶ καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὑπηρέται; οἱ Ἀναγνώσται, οἱ Ψάλται, οἱ Θυρωροὶ, οἱ Διδάσκαλοι. Ὅθεν τὰς ἐνεργείας τούτων δύνανται νὰ κάμουν καὶ οἱ ἀνωτέρω καθηρημένοι καὶ παραιτημένοι, δηλ. τὸ νὰ ψάλλουν, τὸ νὰ ἀναγινώσκουν, τὸ νὰ διδάσκουν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα νὰ κάμουν. Προσθέτει δὲ ὁ αὐτὸς Βαλαμῶν εἰς τὴν Ἐριμνεσίαν τοῦ θ'. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ, καὶ τοῦ κα'. καὶ κς'. τῆς ς'. ὅτι ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ του ἐξομολογηθεὶς τὴν πρὸ τῆς χειροτονίας ἀμαρτίαν ὅπου ἔκαμε, νὰ μὴ ἱεουργῆ, νὰ ἔχη ὅμως τὴν μετὰ τῶν Ἱερέων καθέδραν καὶ στάσιν καὶ τιμὴν, καὶ νὰ μεταλαμβάνῃ ἐντὸς τοῦ βήματος. Ὁ γὰρ ἐλεγχθεὶς καὶ διὰ τοῦτο καθαιρεθεὶς, οὔτε τὴν τοιαύτην τιμὴν καὶ καθέδραν καὶ στάσιν δύναται νὰ ἔχη, ἀλλὰ εἰς τὸν τόπον τῶν λαϊκῶν τάττεται, κατὰ τὸν γ'. τοῦ Βασιλεῖου καὶ τὸν κα'. τῆς ς'. Λοιπὸν ἅς ἔχουν καὶ ταῦτα οἱ ἀνωτέρω παραιτηθέντες, καὶ τὴν Ἱερωσύνην θεληματικῶς διὰ ἐγκλημα ἀφήσαντες. Τί λέγω; ὁ Βαλαμῶν καὶ τοῦτο λέγει ἄλ-

λαχοῦ, ὅτι ἐκεῖνοι ὅπου παραιτήσονται τὴν Ἱερωσύνην θεληματικῶς καὶ τὰς τῆς Ἱερωσύνης ἐνεργείας, ὅχι διὰ κανένα τους ἐγκλημα τῆς Ἱερωσύνης καθαιρετικόν, καὶ οὗτοι, λέγει, ἀφ' οὗ περάσουν τρεῖς χρόνοι, πλέον δὲν δύνανται νὰ ἀναλάβουν πάλιν τὰς ἐνεργείας τῆς Ἱερωσύνης, ὅπου ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν ἀφήκαν. Βλέπετε τί λέγει; ὅθεν πόσω μᾶλλον δὲν δύνανται νὰ ἐνεργοῦν ταῦτα οἱ δι' ἐγκλημα καθαιρετικόν παραιτηθέντες; Ὅσοι ὅμως παραίτησαν τὴν Ἱερωσύνην ὅχι διὰ ἐγκλήμα τους καθαιρετικόν, ἀλλὰ διὰ ἀσθένειαν, ἢ γῆρας, ἢ ἄλλην φυσικὴν ἀνάγκην, οὗτοι εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ἐπιτίμια τοῦ παρόντος Κανόνος, καὶ οὗτοι δύνανται, ἀφ' οὗ ἀναλάβουν τὴν ὑγιάν τους, νὰ ἐνεργοῦν πάλιν τὰ τῆς Ἱερωσύνης, καὶ οἱ τρεῖς χρόνοι περάσουν, ἐπειδὴ ὅχι θεληματικῶς παραίτησαν τὴν Ἱερωσύνην χωρὶς ἐγκλήματος (τὸ ὅποιον εἶναι ἀξιοκατηγόρητον καὶ ἐμποδισμένον, ὡς εἴπομεν πρότερον), ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως. Ὅρα καὶ τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ κς'. τῆς ς'.

(2) Ὅτι εἶναι ἡ εὐλογία αὕτη τὸ λεγόμενον ἀντίδωρον, εἴπομεν εἰς τὸν ἡ. Θεοφίλου καὶ τὸν ιη. Νικηφόρου. Ὁ δὲ Βαλαμῶν λέγει, ὅτι Ἐκκλησιαστικαὶ εὐλογίαι εἶναι πάντα τὰ ὑπὸ Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων ἐπ' Ἐκκλησίας δίδόμενα, ἢ γινόμενα εἰς στηριγμὸν καὶ εὐχὴν τοῦ λαοῦ.

(3) Ὁ Ἅγιος οὗτος Θεόδωρος ἑορτάζεται τῇ κβ'. τοῦ Ἀπριλίου. Οὐδὲν δὲ τοιοῦτον περιέχει ὁ βίος αὐτοῦ εἰς τὸν Συναξαριστὴν, ἔξω ἂν ᾖ ἄλλος βίος αὐτοῦ κατὰ πλάτος. Ἐν ἄλλοις δὲ ἀντιγράφοις γράφεται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἀλλὰ βιβλίον τούτου τοῦ Ἁγίου οὐκ οἶδα, εἰ ὅπως εἶναι. Λέγει δὲ ὁ Βαλαμῶν, ὅτι βλέπομεν πραγματικῶς γινόμενον τὸ νὰ μὴ τρώγουν ἀντίδωρον οἱ ὄντες ἐμποδισμένοι νὰ μὴ μεταλαμβάνουν. Λέγει δὲ, ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζονται εἰς τὸ νὰ παίρνουν ἀντίδωρον ὡσὰν καὶ οἱ ἄνδρες, ἴσως διὰ νὰ μὴ δώσουν ὑπόψιν εἰς τοὺς ἄνδρας των. Ὁ ιη. ἡμῶς τοῦ Νικηφόρου ἄλλως λέγει.

Ἑρωτήσεις ΙΑ'.

Πρέπει νὰ κανονίζῃ τινὰς τοὺς μετανοοῦντας κατὰ τὸ Κανονικόν, ἤγουν τοὺς κανόνας τοῦ Νηστευτοῦ ;

Ἀποκρίσεις.

Τὸ Κανονικόν αὐτὸ, ἐπειδὴ μεταχειρίζεται πολλὴν συγκατάβασιν, πολλοὺς ἀπώλεσε. Διὰ τοῦτο οἱ γνῶσιν ἔχοντες τοῦ καλοῦ, καὶ τοῦτο μὴ φυλάττοντες, πρέπει νὰ διορθωθοῦν (1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἐπίλοιπον ἦτο νὰ προσθίσωμεν εἰς τὴν παροῦσαν βίβλον καὶ χωριστὴν τινα διδασκαλίαν πρὸς τὸν Πνευματικόν, περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως, ὁμοίως καὶ χωριστὴν συμβουλήν πρὸς τὸν μετανοοῦντα, τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ ἐξομολογῆται καὶ νὰ μετανοῇ. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τοιαύτην διδασκαλίαν καὶ τοιαύτην συμβουλήν πρότερον φιλοπονήσαντες, εἶδομεν αὐτὰς ἤδη τυπωθείσας χάριτι Χριστοῦ, ὁμοῦ μὲ τοὺς Κανόνας τοῦ Θεοῦ Νηστευτοῦ, διὰ τοῦτο περιττὸν τὸ ἐκρίναμεν καὶ ἐδῶ νὰ τὰς τυπώσωμεν δεύτερον. Ὅθεν οἱ ἀγοράζοντες τὸ παρὸν, ἄς ἀγοράσωσι καὶ τὸ Ἐξομολογητᾶριον ἐκεῖνο, διατὶ εἶναι τῆς ἀληθείας ἀναγκαῖον εἰς αὐτοὺς καὶ ψυχωφελέστατον.

(1) Περὶ τοῦ Κανονικοῦ τοῦ Νηστευτοῦ λέγει ὁ Βαλσαμών. Βλέπομεν ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Πνευματικούς μετ' αὐτὸ τὸ Κανονικόν κανονίζουσι τοὺς ἐξομολογουμένους. Τὸ δὲ, σοὶ γνῶσιν ἔχοντες τοῦ καλοῦ, καὶ τοῦτο μὴ φυλάττοντες, πρέπει νὰ διορθωθοῦν· δηλοῖ κατὰ τὸν Βαλσαμῶνα, ὅτι, Πρόσεχε λοιπὸν, ὦ Πνευματικὲ, διὰ νὰ κάμῃς κατὰ τὴν παροῦσαν σωτήριον συμβουλήν, καὶ νὰ μὴ μεταχειρίζεσαι πολλὴν συγκατάβασιν εἰς τοὺς παρὰ σοῦ ἐξομολογουμένους, φοβούμενος τὸ παράδειγμα ὁποῦ ἀναγινώσκωμεν εἰς τὰς ἱστορίας. Εὐρίσκομεν γὰρ εἰς αὐτὰς, ὅτι ἓνας Ἄρχων, πλησιάζοντας εἰς τὸν θάνατον, ἔκραξεν ἓνα γραμματικόν διὰ νὰ τοῦ γράψῃ τὴν διαθήκην του, καὶ ἀφ' αὐτοῦ τοῦ εἶπε μερικὰ, τοῦ λέγει· Θέλω ὅτι τὸ σῶμά μου νὰ δοθῇ εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν ὅποισιν ἐπλάσθη, ἡ δὲ ψυχὴ μου νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν διάβολον, διατὶ εἶναι ἐδική του. Ἀκούων ταῦτα ὁ

γραμματικὸς, ἔμεινεν ἐκστατικὸς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ γράψῃ ἄλλο τι. Τότε ὁ ἀσθενὴς θυμωθεὶς τοῦ λέγει πάλιν· «Τὴν ψυχὴν μου πρέπει νὰ λάβουν οἱ δαίμονες, καὶ τὴν ψυχὴν τῆς γυναικὸς μου, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν παιδίων μου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Πνευματικοῦ μου. Τὴν ψυχὴν μου, διατὶ ἀδίκως ἤρπασα τὸ ξένον πρᾶγμα καὶ τὸ ἐκράτησα. Τῆς γυναικὸς μου, διατὶ αὐτὴ εἰς τοῦτο μ' ἐπαρακίνησε. Τῶν παιδίων μου, διατὶ θέλωντας νὰ τὰ κάμω πλούσια, ἠδίκησα, καὶ τοῦ Πνευματικοῦ μου, διατὶ παρανόμως με ἐσυγχώρησε, καὶ ποτὲ δὲν με ἐνουθέτησεν, οὔτε με ἤλεγξε. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξεψύχησε» (Παρὰ τῷ Πολιτικῷ Θεάτρῳ σελ. 353.). Ὅρα καὶ σελ. 82. τοῦ νεοτύπου Ἐξομολογητᾶριου, ἓνα ἄλλο φρικτὸν παράδειγμα τοῦ συγκαταβατικοῦ ὑπὲρ τὸ μέτρον Πνευματικοῦ. Ὅρα καὶ τὰ προλεγόμενα εἰς τοὺς Κανόνας τοῦ Νηστευτοῦ.

« Ἄνθρωπος, ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖον σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται, ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ Κύριος (Λευϊτικὸν ἡ. 6.).

(Τοῦτο τὸ ρητὸν δὲν περιέχει μόνον τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ συμπεθερίας. Σὰρξ γὰρ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἢ γυνή, καὶ ἀντιστρόφως, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, κατὰ τὸ «Ὡστε οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία» καὶ ἀκολούθως, οἱ συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι τῆς γυναικὸς εἶναι συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι καὶ τοῦ ἀνδρὸς τῆς, τοὺς ὁποίους εἰς γάμον ἐκ συμπενθερίας νὰ λάβῃ δὲν ἔμπορεῖ. Ὅμοίως καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀνδρὸς εἶναι συγγενεῖς καὶ τῆς γυναικὸς του, τοὺς ὁποίους εἰς γάμον ἐκ συμπενθερίας νὰ λάβῃ δὲν ἔμπορεῖ, καθὼς ὁ μέγας Βασιλεὺς ἐρμηνεύει τοῦτο εἰς τὸν πζ'. Κανόνα αὐτοῦ.)

« Ἡ τῆς ἀπειρημένης συγγενείας εἰς γάμον ἀνθρώπων σύστασις, εἰ φωραθῆι, ὡς ἐν ἁμαρτήμασιν ἀνθρώπων γινομένη, τὰ τῶν μοιχῶν ἐπιτίμια δέξεται » (Βασιλείου Κανὼν ξή.).

ΠΕΡΙ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΩΝ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΝΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ (1)

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἱεροὶ Κανόνες, Ἀποστολικοὶ, Συνοδικοὶ τε καὶ Πατρικοὶ, εἰς διάφορα μέρη ἀναφέροντες περὶ νομίμων καὶ παρανόμων γάμων (Ἀποστολ. ιθ'. τῆς ς'. γ'. νδ'. τῆς ἐν Νεοκαισαρ. β', τοῦ Βασιλ. κγ'. κζ'. κη'. ζή. ος'. οζ', οή, τοῦ Τιμοθ. ια'. τοῦ Θεοφίλ. ε'. ιγ'.) ἀπαιτοῦσι νὰ ᾖναι ἠνωμένη μὲ αὐτοὺς καὶ ἡ περὶ τῶν συνοικεσιῶν εἰδήσεις διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐλογον ἐκρίναμεν μετὰ τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν ἱερῶν Κανόνων νὰ καταστρώσωμεν εἰς χωριστὸν τόπον, πρὸς σαφεστέραν τῶν ἀπλουστέρων κατάληψιν, μίαν σύντομον ἐν ταύτῳ καὶ ἀκριβῆ διδασκαλίαν, πόσον τῶν συγκεχωρημένων γάμων ἀπὸ τοὺς νόμους, ὅσον καὶ τῶν ἐμποδισμένων, μὲ τὸ νὰ ᾖναι αὕτη ἀναγκαῖα καὶ εἰς ὄλους μὲν ἀπλῶς, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ Πνευματικούς καὶ Ἱερεῖς, οἵτινες ἔχουν χρέος νὰ ἐξετάζουσι ἀκριβῶς περὶ τούτων. Οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς, ὅταν δίδουσι ἀδειαν, οἱ δὲ Πνευματικοὶ, ὅταν ἐξομολογοῦν, καὶ οἱ Ἱερεῖς, ὅταν τοὺς γάμους ἱερολογοῦν, κατὰ τὸν ια' τοῦ Τιμοθέου, ἵνα μὴ συγγενικά συγγέροντες αἵματα, εἰς ἀμάρτημα βαρύτερον πέσωσιν. Ἡ συγγένεια λοιπὸν καθολικῶς διαίρεται εἰς πέντε, εἰς τὴν ἐξ αἵματος, ἥτοι τὴν ἐξ ἑνὸς γένους· εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας, ἥτοι τὴν ἐκ δύο γενῶν· εἰς τὴν ἐκ τριγενείας, ἥτοι τὴν ἐκ τριῶν γενῶν· εἰς τὴν διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς υἰοθεσίας, περὶ τῶν ὁπαίων κατὰ μέρος θέλομεν εἰπεῖ. Πρὸ τοῦ ὁμοῦ νὰ ἀρχίσωμεν, καλὸν εἶναι νὰ βάλωμεν ἐδῶ, ὡσὰν ἀξιώματα, ἐννέα τινὰ, τὰ ὅποια θεωροῦνται κοινῶς εἰς κάθε συγγένειαν, ἥγουν Α'. ὅτι τὰ δίκαια τῆς συγγενείας ἐξίσου θεωροῦνται καὶ εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ εἰς τὰς γυναῖκας· Β'. ὅτι εἰς τοὺς γάμους ζητεῖται, ὅχι μόνον τὸ νὰ ᾖναι συγχωρημένοι ἀπὸ τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ ἔχουν τὸ σεμνὸν καὶ εὐπρεπές (2)· Γ'. ὅτι ὅπου τὰ γένη καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γενῶν συγγέρονται, ἐκεῖ ὁ γάμος εἶναι ἀθέμιτος καὶ παράνομος (3)· Δ'. ὅτι ὁ ἀνδρας πρὸς τὴν γυναῖκά του, καὶ ἀντιστρόφως ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἀνδρα τῆς, δὲν εἶναι κἀνεὸς βαθμοῦ (4)· Ε'. ὅτι εἰς ἕνα πρόσωπον βαθμὸς δὲν θεωρεῖται ποτὲ, ἀλλὰ ἀνάμεσα εἰς δύο μόνα· ς'. ὅτι οἱ περὶ γάμων νόμοι καὶ βαθμοὶ πρέπει νὰ φυλάττωνται καὶ εἰς τοὺς ἐκ πορνείας γεννωμένους παῖδας· παιδεύουσι γὰρ οἱ νόμοι τοὺς ἐκ πορνείας συναπτομένους συγγενεῖς, καθὼς παιδεύουσι καὶ τοὺς ἐξ ἐνόμων γάμων συναπτομένους συγγενεῖς, κατὰ τὸν Βλασταριν (στοιχ. π'. κεφ. ιη'). Ζ'. οἱ περὶ συγγενείας βαθμοὶ πρέπει νὰ φυλάττωνται καὶ ἐπὶ τοῦ τελείου καὶ νομίμου ἀρραβωνισμοῦ. Ὅθεν, ἐὰν ἀρραβωνιστῆν τινὰς ἔχοντας ἀποθάνῃ, δὲν παίρνουσιν αὐτὴν οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀνδρὸς οἱ κεκωλυμένοι, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ γάμου, καὶ ὅρα τὸ ια'. Κεφάλαιον περὶ ἀρραβῶνος· Η'. ἡ συγγένεια κρατεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπανδρευθέντος μὲν, πρὸ τοῦ ὁμοῦ νὰ σμίξῃ μὲ τὴν γυναῖκά του, ἀποθανόντος· οὐ γὰρ ἡ συνάφεια, ἀλλ' ἡ τῆς εὐχῆς τελετὴ ποιεῖ τὸν γάμον, κατὰ τὸν Βλασταριν καὶ Βλάσταριν καὶ τοὺς νομιμούς· Θ'. ὅτι ἡ συγγένεια ἀκόμη κρατεῖ καὶ εἰς τοὺς ἀρσενοκοίτας· κατὰ γὰρ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Λουκᾶν, οἱ ἀλλήλους ἀρσενοκοιτήσαντες ἕνας τοῦ ἄλλου τὴν ἀδελφὴν νὰ πάρῃ δὲν ἠμπορεῖ.

Κεφ. α'. Περὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας, ἥτοι τῆς ἐξ ἑνὸς γένους.

Ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια διαίρεται εἰς τρία, εἰς ἀνιόντας, κατιόντας καὶ εἰς πλαγίους. Καὶ ἀνιόντες μὲν εἶναι οἱ γονεῖς, οἱ πάπποι, οἱ προπάπποι, κατιόντες δὲ οἱ υἱοὶ, οἱ ἔγγονοι καὶ δισέγγονοι καὶ οἱ λοιποὶ, πλαγιοὶ δὲ εἶναι ἀδελφοί, θεῖοι ἀπλοὶ καὶ ἀνεψιοὶ (5), ἐξάδελφοι πρῶτοι, μικροὶ θεῖοι καὶ ἀνεψιοὶ, δεῦτεροι ἐξάδελφοι

(1) Ἡ διδασκαλία αὕτη μάλιστα συνερانیσθη ἐκ τῆς βίβλου τῆς καλουμένης Γιοῦρις, ἥγουν νομίμου Γραικορωμαϊκοῦ.

(2) Ὅρα καὶ τὸν Βασιλεῖον Ἀχρὶδῶν τοῦτο λέγοντα (σελ. 309. τῆς βιβλ. Γιοῦρις Γραικορ.), καὶ τὸν Βλάσταριν (στοιχ. β').

(3) Τοῦτο τὸ ἀξιωματικὸν ρητὸν ὁ ρηθεὶς Βασιλεῖος (αὐτόθι), καὶ ὁ Βλάσταρις (στοιχ. β'), καὶ ὁ ἁγιώτατος Σισίνιος ὁ Πατριάρχης (σελ. 199. τῆς Γιοῦρις Γραικορ.) λέγουσιν ὅτι εἶναι αὐτολεξεί τοῦ μεγάλου Βασιλείου· οὐ δὲ ὅρα καὶ τὸν πζ'. Κανὼνα τοῦ Βασιλείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ τέλος δὲν θέλει ὁ Ἅγιος νὰ γίνεταὶ σύγχυσις τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ συνοικεσία, ὅτι τοῦτο εἶναι παρὰ τὴν φύσιν, ἡ ὅποια, λέγει, ἀσύγχυτα φυλάττει τὰ

τοῦ γένους ὀνόματα. «Ἐκ ποίας γὰρ, φησί, συγγενείας τοὺς γεννηθέντας προσαγορεύουσιν; ἀδελφοὺς αὐτοὺς ἀλλήλων, ἢ ἀνεψιοὺς προσερούσιν; ἀμφότερα γὰρ αὐτοῖς προσαρμόσει διὰ τὴν σύγχυσιν».

(4) Ὁ Ἀρμενόπουλος βιβλίον δ'. τίτλ. ς'.

(5) Τριῶν λογίων λέγονται οἱ θεῖοι πρὸς τοὺς ἀνεψιοὺς, ἀπλοὶ, μεγάλοι καὶ μικροί. Καὶ ἀπλοὶ μὲν εἶναι, οἱ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς μου ἀδελφοί, μεγάλοι δὲ, οἱ τοῦ πάππου ἢ καὶ τῆς μᾶμης μου ἀδελφοί, μικροὶ δὲ, οἱ πρῶτοι ἐξάδελφοι τῶν γονέων μου. Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ ἀνεψιοὶ, ἀπλοὶ μὲν λέγονται, τοῦ ἀδελφοῦ μου τὰ παιδία, μεγάλοι δὲ, τοῦ ἀδελφοῦ μου τὰ ἐγγόνια (τὰ ὅποια

καὶ καθεξῆς. Οἱ μὲν οὖν ἀνιόντες καὶ κατιόντες, ταῦτόν εἰπὲν, οἱ κατὰ βάθος συγγενεῖς, δὲν παίρνονται ποτὲ, μὲ τὸ νὰ μὴ φθάσῃ ἡ ζωὴ των ἕως τοῦ ἡ. βαθμοῦ (1)· οὐδεὶς γὰρ ἄνθρωπος ζεῖ νὰ πάρῃ τὴν ἐπταεγγόνην του, μὲ τὴν ὁποῖαν εἶναι ὀγδόου βαθμοῦ. Οἱ δὲ ἐκ πλαγίου, ταῦτόν εἰπὲν, οἱ κατὰ πλάτος ἐμποδισμένοι γάμοι, εἶναι οὗτοι.

Ἐμποδισμένοι.

1. » Ὁ ἀδελφὸς δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν ἀδελφὴν του, εἴτε τὴν ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς, εἴτε τὴν ἐξ ἑνὸς μέρους μόνον, εἴτε τὴν ἐκ πορνείας, ἢ τὸ ἀνάπαλιν, διατὶ εἶναι βαθμοῦ β'.
2. » Ὁ ἀπλοῦς θετός δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν ἀπλὴν τοῦ ἀνεψιῶν (ἤτοι τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ του), ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ὅτι εἶναι βαθμοῦ γ'.
3. » Ὁ μέγας θετός δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν ἀνεψιῶν του (ἤτοι τὴν θυγατέρα τῆς ἀπλῆς τοῦ ἀνεψιῶν), ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ὅτι εἶναι βαθμοῦ δ'.
4. » Ὁ πρῶτος ἐξαδελφός δὲν δύναται νὰ πάρῃ τὴν ἐξαδέλφην αὐτοῦ, ὅτι εἶναι βαθμοῦ δ'.
5. » Ὁ μέγας θετός δὲν δύναται νὰ πάρῃ τὴν θυγατέρα τῆς μεγάλης τοῦ ἀνεψιῶν, διατὶ εἶναι βαθμοῦ ε'.
6. » Ὁ μικρὸς θετός δὲν παίρνει τὴν μικρὰν τοῦ ἀνεψιῶν (ἤτοι τὴν θυγατέρα τοῦ πρώτου τοῦ ἐξαδέλφου), ὅτι εἶναι βαθμοῦ ε'.
7. » Ὁ μικρὸς θετός δὲν παίρνει τὴν θυγατέρα τῆς μικρᾶς τοῦ ἀνεψιῶν (ἤτοι τὴν ἐγγόνην τῆς πρώτης τοῦ ἐξαδέλφου), ὅτι εἶναι βαθμοῦ ε'.
8. » Ὁ μέγας θετός δὲν παίρνει τὴν ἐγγόνην τῆς μεγάλης τοῦ ἀνεψιῶν (ἤτοι τῆς ἐξανεψιῶν), ὅτι εἶναι βαθμοῦ ε'.
9. » Ὁ ἀπλοῦς θετός δὲν παίρνει τὴν τρισεγγόνην τῆς ἀπλῆς τοῦ ἀνεψιῶν, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ζ'.
10. » Ὁ δεύτερος ἐξαδελφός δὲν παίρνει τὴν δευτέραν τοῦ ἐξαδέλφου, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ζ'.
11. » Ὁ μικρὸς θετός δὲν παίρνει τὴν ἐγγόνην τῆς μικρᾶς τοῦ ἀνεψιῶν, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ζ'.
12. » Ὁ δεύτερος ἐξαδελφός δὲν παίρνει τὴν θυγατέρα τῆς δευτέρας τοῦ ἐξαδέλφου, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ζ'. (2).

καὶ ἐξανέψια λέγονται, ὡς γεννηθέντα ἐκ τοῦ μικροῦ ἀνεψιῶν), μικροὶ δὲ, τοῦ πρωτεξαδέλφου μου τὰ παιδιά. Λέγονται ὅμως θεῖοι καὶ οἱ β'. ἐξαδελφοί, πρὸς τὰ παιδιά τῶν δισηξαδέλφων των, καὶ ἐκεῖνα πρὸς αὐτοὺς ἀνέψια. Ὄνομάσθησαν δὲ θεῖοι, οἱ τε ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἐξαδελφοὶ τῶν γονέων, ἀπὸ τούτους γονεῖς, ὅτινες, κατὰ τοὺς Ἕλληνας, θεοὶ ὀνομάζοντο. Δι' ὃ καὶ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, κατοικιδίους θεοὺς τοὺς γονεῖς ἐκάλεσεν, ἀπὸ γούν τοῦ θεοῦ θεοὶ παρονομάζονται.

(1) Οἱ βαθμοὶ τοῦ γάμου ὀνομάσθησαν ἀπὸ τὰς βαθμίδας, ἤτοι τὰ σκαλοπάτια τῆς σκάλας, κατὰ τὸν Χωμαντινὸν Δημήτριον τὸν Βουλγαρίας Ἐπίσκοπον (σελ. 312. τῆς Γιούρ. Γραικορωμ.) καὶ τὸν Βαλσαμῶνα· διότι, καθὼς διὰ μέσου τῶν σκαλοπατίων τῆς σκάλας ἀρχινῶντες ἀπὸ κάτω, ἀναβαίνομεν ἕως εἰς τὴν κορυφὴν τῆς σκάλας, καὶ πάλιν ἀπὸ ἐκεῖ διὰ τῶν αὐτῶν καταβαίνομεν, τοιοῦτοτρόπως διὰ μέσου τῶν βαθμῶν τοῦ γάμου ἀναβαίνομεν, ἕως οὗ νὰ εὐρωμεν τὴν ρίζαν καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους, καὶ πάλιν ἀπὸ ἐκεῖ καταβαίνομεν· βαθμοὺς δὲ ὅταν λέγωμεν ἐδῶ, τὰς γεννήσεις λέγομεν, ἐπειδὴ κάθε μία γέννησις εἶναι ἕνας βαθμὸς, κατὰ τὸν αὐτὸν Δημήτριον (αὐτόθι). Χάριν παραδείγματος· ὁ πατὴρ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ ἑνὸς βαθμοῦ εἶναι, διατὶ μία εἶναι καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν γέννησις. Ὁ ἀδελφὸς μὲ τὸν ἄλλον τοῦ ἀδελφῶν, δύο βαθμοὶ εἶναι, κἄν καὶ δίδυμα ᾖναι, διατὶ διὰ δύο γεννήσεων προέρχονται. Τὰ πρῶτα ἐξαδέλφια, εἶναι τέσσαρες βαθμοὶ, διατὶ μὲ τέσσαρας γεννήσεις ἐγεννήθησαν, καὶ ἔτσι καθεξῆς. Ὅστε ὁποῖος θέλει εὐκόλα νὰ εὕρῃ τούτους βαθμοὺς, δύο πράγματα πρέπει νὰ στοχάζεται. Πρῶτον νὰ εὕρῃ τὴν ρίζαν καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους, καὶ δεύτερον νὰ μετρᾷ τὰς γεννήσεις, καὶ ὅσαι εἶναι αὐταί, τόσαι εἶναι καὶ οἱ βαθμοί. Λόγου χάριν, ἂν θέλῃ νὰ εὕρῃ τινὰς πόσων βαθμῶν εἶναι ὁ ἀπλοῦς θετός μὲ τὸν ἀπλοῦν ἀνεψιῶν, ἤτοι τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ του, εὕρῃσαι πρῶτον τὸν πατέρα τῶν δύο ἀδελφῶν, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὸν μὲ δύο γεννήσεις ἐγεννήθησαν τὰ δύο ἀδέλφια, ἰδοὺ δύο γεννήσεις καὶ δύο βαθμοί. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ

του μὲ μίαν γέννησιν ἐγεννήθη ἀπὸ αὐτὸν, ἰδοὺ καὶ ἡ μία γέννησις αὕτη ἀποτελεῖ ἕνα βαθμὸν· καὶ λοιπὸν αἱ τρεῖς ὁμοῦ γεννήσεις συνιστῶσι καὶ τρεῖς βαθμοὺς. Ἔτσι τὰ δεύτερα ἐξαδέλφια εἶναι ε'. βαθμοῦ, διατὶ ἀπὸ τὴν πρώτην ρίζαν τοῦ γένους, ἤτοι ἀπὸ τὸν πατέρα τῶν δύο ἀδελφῶν, ἕως τὰ δεύτερα ἐξαδέλφια, ἐξ γεννήσεις ἐμεσολάβησαν. Ἔτσι καὶ τὰ τρίτα ἐξαδέλφια εἶναι ἡ. βαθμοῦ, διατὶ ἀπὸ τὴν ρίζαν τὴν πρώτην τῶν ἀδελφῶν, ἕως εἰς τὰ γ'. ἐξαδέλφια ἡ γεννήσεις ἐμεσολάβησαν. Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐξ αἵματος ἡ συγγένεια αὕτη λέγεται; διατὶ οἱ κατ' αὐτὴν συγγενεῖς εἰς ἕνα αἷμα καὶ εἰς μίαν ρίζαν τοῦ γένους, καὶ εἰς ἕνα πατέρα ἀνακεφαλαιοῦνται, ἐξ οὗ λαμβάνουσι καὶ τὴν ἀρχὴν οἱ βαθμοὶ αὐτῆς, καὶ πάλιν εἰς αὐτὴν ἀποκαταντῶσιν· οὕτω ποιῶν καὶ μετρῶν τὰς γεννήσεις, εὐκόλα θέλεις εὕρῃ καὶ τοὺς βαθμοὺς. Ὅρα καὶ σελ. 416. τῆς αὐτῆς βιβλίου, ὅπου Εὐστάθιος Πατριῆκος ὁ Ρωμαῖος τὰ αὐτὰ λέγει μὲ τὸν ἀνωτέρω Χωμαντινὸν περὶ τῶν βαθμῶν. Ἴδε καὶ Βαλσαμῶνα.

(2) Σημειῶσαι ὅτι, ἐπειδὴ ὁ νόμος, ἐν τίτλ. ε. τοῦ κη. βιβλίου τῶν Βασιλικῶν εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν ἐμπόδιζε μὲν ρητῶς ἀπὸ τὸ νὰ γίνωνται οἱ τοῦ ε'. βαθμοῦ γάμοι, δὲν ἐσυγχώρησε δὲ νὰ γίνωνται οἱ τοῦ ἡ. βαθμοῦ, διὰ δὲ τοὺς γάμους τοῦ ζ'. βαθμοῦ ἐσιώπησε, καὶ οὐτε ἐμπόδιεν αὐτοὺς, οὐτε ἐσυγχώρησε· διὰ τοῦτο μερικοὶ, λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν σιωπὴν ταύτην τοῦ νόμου, ὤρισαν, ὅτι οἱ τοῦ ζ'. βαθμοῦ ἐξ αἵματος γάμοι, ἂν μὲν ἐρωτηθῶσι πρὸ τοῦ νὰ γένουν, νὰ ἐμποδίζωνται καὶ νὰ μὴ γίνωνται, ὅχι καὶ φθάσουν νὰ γένουν πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτηθῶσιν, νὰ μὴ χωρίζωνται. Οἱ τοῦτο δὲ ὄρισαν εἶναι Ἀλέξιος ὁ Νεόφυτος ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ Θεοφάνης Ἱεροσολύμων. Ὁ δὲ Κύριος Ἀλέξιος, τὸ εἰς τὸν ζ'. τοῦτον βαθμὸν συναφθὲν ἀνδρόγονον πρὸ ἐρωτήσεως καὶ εἰς ἐπιτίμια ὑπέβαλε. Νὰ μὴ τρώγουν κρέας εἰς δύο ὁλοκλήρους χρόνους, νὰ μὴ πίνουν κρασί εἰς τὰς τετραδοπαρασκευὰς (ὅταν τέχουν δηλ. εἰς τὰς ἡμέρας αὐτὰς καταλύσμαις ἑορταῖς), καὶ νὰ κοινοῦσιν τὰ θεῖα Μυστήρια μόνον εἰς τὰ Δεσποτικὰς ἑορτάς (ἀλλ' ὅχι δηλ.

Ὅσοι δὲ γάμοι ἐξ αἵματος ὑπερβαίνουν τὸν ζ'. βαθμὸν, ἀκωλύτως γίνονται. Ὁλον, ὁ τρίτος ἐξαδελφός παίρνει τὴν τρίτην τοῦ ἐξαδέλφου, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ἡ'. Ὁ δεύτερος παίρνει τὴν ἐγγόνην τῆς δευτέρας τοῦ ἐξαδέλφου, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ἡ'. καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ, ὅσοι εἶναι βαθμοῦ ἡ'. (1).

Κεφ. β'. Περὶ συγγενείας τῆς γινομένης ἐξ ἀγχιστείας, ἤτοι διγενείας.

Ἡ ἐξ ἀγχιστείας, ἤτοι συμπεθερίας διγενοῦς συγγένεια εἶναι, ὅταν δύο διαφορετικὰ γένη μὲ τὸ μέσον τοῦ γάμου καὶ τῆς ὑπανδρείας συνάπτονται καὶ γίνονται οἰκεῖοι. Ἀγχιστεία γὰρ κατὰ τὸν νόμον εἶναι προσώπων οἰκειότης, ἐκ γάμων συνημμένων ἀνευ συγγενείας (ἤτοι ἐξ αἵματος). Ὁ οὖν νόμος ἐν Κεφαλ. γ'. τοῦ ἐπιτ. τοῦ κή. βιβλ. (2) εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας ταύτην συγγένειαν ἐμπόδισε νὰ μὴ λαμβάνη τινὰς τῆς γυναικὸς τοῦ τῆν μητέρα, ἢ μᾶμμη, ἢ προμᾶμμη, οὐδὲ τὴν γυναῖκα τοῦ υἱοῦ του, ἢ τοῦ ἐγγόνου του, ἢ τοῦ προεγγόνου του, καὶ ἀπλῶς εἶπειν, ἐμπόδισε μέχρι τρίτου μόνον βαθμοῦ. Οἱ πλεονεξίται νομοθέται δὲν ἔβλεψαν καθάρως βαθμοῦς εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας ταύτην συγγένειαν, ἀλλὰ τοῦτο ἐδιώρισαν μόνον νὰ μὴ γίνεταί εἰς αὐτὴν σύγχυσις τῶν γενῶν καὶ ὀνομάτων, οὔτε τὸ ἄσεμνον καὶ ἀπρεπές. Ὁ δὲ ἀγιώτατος καὶ μακαριστὸς ἐν Πατριάρχαις, καὶ σοφὸς τὰ θεῖα Σισίνιος, παιδιόθεν ἀνατρυφῆς εἰς τὰ δικαστήρια καὶ νομομαθέστατος ὢν, μὲ τὸν νέον Τόμον ὁποῦ ἔγραψεν, ὅχι μόνον εἰς τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἀδελφούς, λέγω, καὶ ἐξαδέλφους καὶ θείους καὶ ἀνεψιούς, βαθμοῦς ἐδιώρισεν (3), ἀλλὰ καὶ ἐξέτεινε τοὺς βαθμοῦς, ἐμποδίσας τοὺς ἐξ ἀγχιστείας γάμους

καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἡμέρας, εἰς τὰς ὁποίας μεταλαμβάνουν οἱ μὴ ἔχοντες ἐπιτίμια Χριστιανοί). Ὅτι δὲ οἱ ἀνωτέρω Πατριάρχαι οὐ καλῶς ἐνόησαν τὸν νόμον, καὶ ὅτι οὐ νομίμως ἐσυγχώρησαν τὸ νὰ μὴ χωρίζονται οἱ τοῦ ζ'. βαθμοῦ γάμοι, δείκνυται ἀ. διατί οὗτος νόμος συγχώρησας μὲν τὸν ἡ. βαθμὸν εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν, μὴ συγχώρησας δὲ τὸν ζ'. ἐκ τῶν δύο τούτων, ἐδείξεν, ὅτι καὶ ὁ ζ'. βαθμὸς δὲν εἶναι συγχωρημένος, ὡς καὶ ὁ ζ'. ὀρθόσιον γὰρ τῆς συγχώρησεως ἔστησε τὸν ἡ. βαθμὸν, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ παραβαίνεται. ὁ δ. διατί εἰς τὸν ζ'. αὐτὸν βαθμὸν γίνεταί σύγχυσις τῶν ὀνομάτων τῆς συγγενείας, καὶ ὅπου τοιαύτη γίνεταί σύγχυσις, ἐκεῖ καὶ ὁ γάμος εἶναι παράνομος, ὡς εἴπομεν ἐν ἀρχῇ γ'. διατί ὁ ζ'. βαθμὸς δὲν ἔχει τόσον μακρὸν διάστημα, καθὼς ἔχει ὁ συγχωρούμενος ἡ δ'. διατί ἂν συγχωρηθῆ ὁ ἐξ αἵματος ζ'. βαθμὸς, καθὼς συγχωρεῖται καὶ εἰς τὸν ἐξ ἀγχιστείας, ἢ ἐξ αἵματος συγγένεια θέλει νομισθῆ ἢ αὐτὴ μὲ τὴν ἐξ ἀγχιστείας. Ἄλλ' ἐπειδὴ αὐταὶ διαφέρουσι πολὺ ἀναμεταξύ των, καὶ μία καὶ ἡ αὐτὴ οἰκειότης δὲν εἶναι εἰς αὐτάς, καθ' ὅτι ἡ μὲν ἐξ αἵματος μίαν ρίζαν καὶ ἓνα γένος ἔχει, ἢ δὲ ἐξ ἀγχιστείας, δύο ξένων γενῶν εἶναι ἔνωσις· διὰ τοῦτο λοιπὸν, οὔτε ὁ ζ'. βαθμὸς δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῆ καὶ εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν, καθὼς συγχωρεῖται καὶ εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας. ε. διατί οἱ κακοῦργοι καὶ πονηροὶ ἄνθρωποι ἤξευροντες ὅτι ὁ τοῦ ζ'. βαθμοῦ γάμος οὗτος δὲν χωρίζεται, ἀφ' οὗ μίαν φοράν γένει, κρυφίως καὶ πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτήσουν, τοιοῦτους γάμους ἔκαμναν παράνομως, καὶ οὕτως ἢ τῶν ἀνωτέρω Πατριαρχῶν οἰκονομία ἕλη παρανομίας ἐγένετο· ζ'. δὲ καὶ τελευταῖον, διατί ὁ τοιοῦτος ἐξ αἵματος ζ'. βαθμὸς συνοδικῶς ἐμπόδισθη ἀπὸ τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχην Λουκᾶν καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον, ὅστις καὶ ἐπρόσταξεν ὅχι μόνον νὰ ἐμπόδισται ἐρωτώμενος κάθε γάμος ζ'. βαθμοῦ ἐξ αἵματος, ἀλλὰ καὶ ἂν φθάσῃ νὰ γένη πρὸ ἐρωτήσεως, νὰ χωρίζεται ἐξ ἄπαντος καὶ μὲ τελειότητα νὰ καταργηθῆ, καὶ ἔτσι μὲ τοῦτο ἐμπόδισθησαν ἀπὸ τὸν παράνομον αὐτὸν γάμον ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου προηγήθησαν κρυφὰ καὶ πρὸ ἐρωτήσεως τοιοῦτον γάμον ζ'. βαθμοῦ ἔκαμναν, ἐλπίζοντες ὅτι, μετὰ τὸ εὐλογηθῆναι δὲν ἔχουν πλέον νὰ χωρισθῶν. Τὴν Συνοδικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ἐπεκύρωσε μετὰ ταῦτα ἡ προσταγὴ τοῦ βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Σύνοδος. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀπὸ τότε καὶ ἐδώθεν, ὅσα μὲν ἀνδρῶν καὶ

ριθῶν νὰ κάμουν τὸν τοιοῦτον παράνομον γάμον πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτήσουν, ὅχι μόνον χωρίζονται τελείως ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα, ἀλλὰ καὶ ἀφορίζονται· ὅποιος δὲ ἱερεὺς, ἐν γνώσει ὢν τῆς τοιαύτης συγγενείας, κρυφίως εὐλογῆσῃ αὐτοὺς, καθαιρεῖται. Ὅθεν δὲν πρέπει οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς νὰ ὑπακούουν τὸν Ἀλέξιον τὸν Σπανόν, ὅστις, παρὰ Ἀρμενοπούλω ἐν τῇ περὶ Συνοικεσιῶν ἐγχειριδίῳ, λέγει νὰ μὴ χωρίζονται οἱ ἐξ αἵματος γάμοι τοῦ ζ'. βαθμοῦ, ἂν φθάσουν νὰ γένουν πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτηθῶν, καὶ ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀρχιερέως νὰ τοὺς χωρίσῃ ἢ μὴ· ἀστοχάστως γὰρ τοῦτο εἶπε καὶ οὐκ ὀρθῶς, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ἀκριβῆ ταύτην διδασκαλίαν ἀκολουθεῖτωσαν· ἀπὸ τότε γὰρ καὶ ὕστερον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀρχιερέων τοῦτο δὲν εἶναι, καὶ ἄς ἴδωμεν ἐν σελ. 312. τῆς βίβλ. Γιοῦρ. Γραικορ. τὸν Βουλγαρίας Δημήτριον τὸν Χωματεινὸν καὶ σελ. 288. τῆς αὐτῆς, καὶ μάλιστα τὴν ὄντως νομικωτάτην Συνοδικὴν ψήφον τοῦ ρηθέντος Κηρουλάρου, κειμένην ἐν σελ. 206. τῆς αὐτῆς, ὅστις μίξιν ἀκόλαστον καὶ μολυσμὸν καὶ φθορὰν τοῦ γένους, καὶ συγγενείας φυρμὸν, καὶ ἀντίθετον εἰς τὴν νομικὴν διάταξιν τὸν ἐξ αἵματος ζ'. βαθμὸν ὀνομάζει, καὶ ὅτι παράνομον αὐτὸν εἶχον καὶ οἱ παλαιότατοι δικασταί. Ἄς ἴδωμεν δὲ καὶ τὸν Βαλσαμῖνα (σελ. 467. τῆς αὐτῆς βίβλ.) ἐν τῇ μελέτῃ, ὅπου λέγει, ὅτι ὁ ἐξ αἵματος ζ'. βαθμὸς συνεξισώθη μὲ τὸν ζ'. διὰ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ καὶ τόμου Συνοδικοῦ.

(1) Οἱ τοῦ ἡ'. βαθμοῦ γάμοι εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν ἀκωλύτοι εἶναι· διότι, ἀγκαλὰ καὶ σύγχυσις τῶν ὀνομάτων ἀκολουθῆ εἰς αὐτὸν, γινομένων τῶν ἐξ αὐτῶν τικτομένων παιδιῶν ἀδελφῶν ὁμοῦ καὶ τεταρτοεξαδέλφων, μ' ὅλον τοῦτο παραβλέπεται ἢ τοιαύτη σύγχυσις, κυρίως μὲν διὰ τὸ πολὺ μακρὸς τοῦ ἡ'. βαθμοῦ, κατὰ λόγον δὲ ἐπόμενον καὶ διὰ τὴν τοῦ νόμου συγχώρησιν, εἰς ἔνωσιν τὰ γένη καλοῦσαν, κατὰ Μιχαὴλ τὸν Κηρουλάριον καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον (σελ. 217. τῆς αὐτῆς βίβλου), καὶ τὸν Εὐστάθιον Πατρικίον (σελ. 417. τῆς αὐτῆς).

(2) Ὅρα σελ. 313. τῆς αὐτῆς βίβλου.

(3) Ἐκεῖνοι ὅπου θέλουν εὐκολὰ νὰ μετρίων τοὺς βαθμοῦς εἰς τὴν ἐκ συμπεθερίας διγενῆ συγγένειαν, κοντὰ ὅπου πρέπει νὰ εὐρίσκουν τὰς ρίζας τῶν δύο γενῶν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ μετροῦν τὰς γεννήσεις, καὶ ὅσαι αὐταὶ εἶναι, τόσοι εἶναι καὶ οἱ βαθμοί, τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ καὶ εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν, ὡς προείπομεν. Πρέπει πρὸς τούτοις νὰ ἤξεύρουν καὶ δύο ἄλλα, τὰ ὁ-

ἕως εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν, ἂν δηλονότι συγγέουσι τὰ γένη (οὐ μόνον δὲ ὁ ε', ἀλλὰ καὶ ὁ ζ'. βαθμὸς ἐμποδίζε-
ται εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας συγγένειαν, ἂν συγγέη τὰ γένη· ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ καὶ ὁ ε'. συγχωρεῖται, ἂν δὲν
συγγέη τὰ γένη καὶ τὰ δνόματκ, ὡς θέλομεν εἶπει. Τόσην δύναμιν ἔχει εἰς τοὺς ἐξ ἀγχιστείας γάμους ἢ τῶν
ὀνομάτων σύγχυσις.) καὶ κανονίσας ἱεροπρεπέστατα καὶ καθαρίσας τὴν ὑπαρξιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, μὲ τοὺς
ἀμέμπτους καὶ νομίμους γάμους (1). Τούτων οὕτω προεγνωσμένων, τώρα πρέπει νὰ καταστρώσωμεν τοὺς ἐξ ἀγ-
χιστείας ἐμποδισμένους γάμους καὶ συγχωρημένους. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὰ δύο γένη τῆς ἀγχιστείας δύο ἀνδρό-
γυνα γίνονται, καὶ ἢ τὸ ἓνα γένος δίδει μόνον ἓνα μέρος καὶ εἰς τὰ δύο ἀνδρόγυνα, ἢ δίδει δύο μέρη καὶ εἰς
τὰ δύο, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, διὰ τὰ γένη εὐκολοκατάληπτος ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, θέλομεν διαίρεσει εἰς τέσ-
σαρα μέρη τοὺς τοιοῦτους γάμους, καὶ εἰς μὲν τὸ α'. μέρος θέλομεν καταστρώσει τοὺς γάμους ἐκείνους, εἰς τοὺς
ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ βάθος ἓνα μέρος μόνον καὶ εἰς τὰ δύο ἀνδρόγυνα, εἰς δὲ τὸ δεύτερον, τοὺς
γάμους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ βάθος καὶ τὰ δύο μέρη εἰς τὰ δύο ἀνδρόγυνα, εἰς
τὸ γ'. καταστρώνομεν τοὺς γάμους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ πλάτος τὸ ἓνα μέρος μόν-
ον εἰς τὰ δύο ἀνδρόγυνα, καὶ εἰς τὸ δ'. τοὺς γάμους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ πλά-
τος καὶ τὰ δύο μέρη εἰς τὰ δύο ἀνδρόγυνα.

Κεφ. γ'. Περὶ τῶν ἐξ ἀγχιστείας διγενῶν γάμων, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος
δίδει κατὰ βάθος ἓνα μέρος μόνον.

Ἐμποδισμένοι.

1. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς παίρωνντας πρῶτον τὴν μητέρα, μετὰ τὸν θάνατόν τῆς, δὲν παίρνει καὶ τὴν θυγατέρα
τῆς, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπὸ ἄλλον ἄνδρα (ἢ τὸ ἀνάπαλιν), ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ λογίζεται προγονή του καὶ
αὐτὸς πατήρ τῆς, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι μὲ αὐτὴν α'. βαθμοῦ τῆ ἐπινοίᾳ, διὰτὶ αὐτὴ ἔγινε μὲ τὴν μητέρα
τῆς μία σάρκα.
2. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς παίρωνντας μάμμην, μετὰ τὸν θάνατόν τῆς δὲν παίρνει καὶ τὴν μὲ ἄλλον ἄνδρα ἐγγό-
νην τῆς (ἢ τὸ ἀνάπαλιν), ἐπειδὴ αὐτὴ λογίζεται προγονοεγγόνη του, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι μὲ αὐτὴν τῆ
ἐπινοίᾳ β'. βαθμοῦ, διὰτὶ αὐτὸς ἔγινε μία σάρκα μὲ τὴν μάμμην τῆς.
3. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς παίρωνντας δισμᾶμμην, μετὰ τὸν θάνατόν τῆς δὲν παίρνει καὶ τὴν μὲ ἄλλον ἄνδρα
δισεγγόνην τῆς (ἢ τὸ ἀνάπαλιν), ἐπειδὴ αὐτὴ λογίζεται προγονοδισεγγόνη του, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι μὲ
αὐτὴν βαθμοῦ γ'. τῆ ἐπινοίᾳ, διὰ τὴν εἰς μίαν σάρκα συνάφειαν αὐτοῦ καὶ τῆς δισμᾶμμης τῆς (2).

ποῖα εἶναι ἴδια μόνον εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας ταύτην συγγένειαν·
ἦγουν α'. πρέπει νὰ ἠξεύρουν, ὅτι ὅταν ἑνὸς ὁ ἀδελφὸς πάρῃ
γυναῖκα, τότε καὶ αὐτὸς ἀδελφὸς πρὸς ἐκείνην (τὴν νύμφην του
δηλ.) λογίζεται, καὶ δύο βαθμῶν εἶναι πρὸς αὐτήν, καθὼς καὶ
μὲ τὸν ἀδελφόν του· διὰτὶ ὁ ἀδελφὸς του ἔγινε μία σάρκα μὲ
αὐτήν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου τὸν λέγοντα· «Ὡστε οὐκ ἔτι
εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία». Ὁμοίως καὶ ὁ πενθερὸς πατήρ τῆς
νύμφης του λογίζεται, καὶ ἀκολουθῶς πρώτου βαθμοῦ εἶναι μὲ
αὐτήν, καθὼς καὶ μὲ τὸν υἱόν του, διὰτὶ ὁ υἱὸς του ἔγινε μία
σάρκα μὲ αὐτήν· καὶ συντόμως εἶπειν, τὸ ἐνωθὲν ἀνδρόγυνον,
παιδιά μὲν λογίζονται καὶ οἱ δύο, τόσον πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ
ἀνδρὸς, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς γυναικὸς, ἀδελφία δὲ καὶ
οἱ δύο, τόσον πρὸς τὰ ἀδελφία τοῦ ἀνδρὸς, ὅσον καὶ πρὸς τὰ ἀ-
δελφία τῆς γυναικὸς· β'. Πρέπει νὰ ἠξεύρουν, ὅτι, ὅταν θετέον
ἢ ἀδελφὴ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἢτοι τῆς νύμφης μου,
θεωρῆται μὲ ἐμένα τὸν ἀνδράδελφον τῆς ἀδελφῆς τῆς, τότε δὲν
εἶναι β'. βαθμοῦ πρὸς ἐμένα, οὔτε ἀδελφὴ μου λογίζεται, ἐπειδὴ
δὲν ἔγινεν ὁ ἀδελφὸς μου μία σάρκα μὲ ἐκείνην, ἀλλὰ εἶναι βαθ-
μοῦ δ', ὡς χωρισμένον γὰρ τότε τὸ ἀνδρόγυνον θεωρεῖται, καὶ ὁ
μὲν ἄνδρας καὶ ἀδελφὸς μου συναριθμεῖται μὲ ἐμένα τὸν ἀδελ-
φόν του ὡς δύο ἀδελφία, καὶ δύο βαθμοί, ἢ δὲ γυνὴ του καὶ
νύμφη μου, συναριθμεῖται μὲ τὴν ἀδελφὴν τῆς, ὡς ἄλλα δύο ἀ-
δελφία, καὶ ἄλλοι δύο βαθμοί. Λέγει γὰρ ὁ ἀγιώτατος Πατρι-
άρχης Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος (σελ. 218. τῆς Γιοῦρ Γραικορωμ.),
ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν νύμφην μου, ἢτοι τὴν γυναῖκα τοῦ ἀ-
δελφοῦ μου, λογίζομαι ἀδελφὸς διὰ τὴν μετ' αὐτῆς τοῦ ἀδελφοῦ
μου εἰς μίαν σάρκα ἔνωσιν, δὲν πρέπει νὰ λογίζονται καὶ τὰ ἀ-

δελφία τῆς ἀδελφία μου καὶ τὰ ἐξαδελφία τῆς ἐξαδελφία μου, οἱ
θεοὶ τῆς θεοὶ μου, καὶ ἀπλῶς ὅλη τῆς ἢ συγγένεια, συγγένεια
ἰδική μου, καὶ ἀντιστρόφως ἢ ἰδική μου συγγένεια ἰδική τῆς,
ὡσὰν νὰ ἦναι καὶ συγγενεῖς μου ἐξ αἵματος. Ὅχι· διότι οἱ δύο
βαθμοὶ ὅπου ἔχω ἐγὼ πρὸς τὴν νύμφην μου, ὀνομάζονται βαθ-
μοὶ τῆ ἐπινοίᾳ, καὶ μὲ λεπτόν νόημα, καὶ ὄχι πραγματικοί, κα-
θὼς εἶναι οἱ ἐξ αἵματος· ὅθεν ἐπάνω εἰς τὴν τοιαύτην ἐπινοίαν
δὲν πρέπει νὰ ἐποικοδομηθῆται ὀλόκληρος συγγένεια.

(1) Ὅρα τὴν 219. σελ. τῆς ρηθείσης βιβλ. ὅπου Μιχαὴλ ὁ
Κηρουλάριος σὺν τῆ περὶ αὐτὸν Συνόδῳ, μὲ θαυμαστὰς ἐπαίνους
ἐπαινεῖ διὰ τὸν τόμον αὐτὸν, τὸν ἀγιώτατον Σισίνιον· ὅρα δὲ
καὶ τὸν ἴδιον αὐτὸν Συνοδικὸν τόμον τοῦ Σισινίου σελ. 197.
τῆς αὐτῆς βιβλίου.

(2) Ἔως εἰς τὸν τρίτον τοῦτον βαθμὸν ἐμπόδισεν ὁ νόμος
τὰ ἐξ ἀγχιστείας διγενούς κατὰ βάθος συνοικέσια, ὡς εἴπομεν,
οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἐμπόδισαν αὐτὰ ἕως εἰς τὸν ζ'. βαθμὸν. Ἄλλ'
ἐπειδὴ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων δὲν φθάνει διὰ τὰν πάρῃ τοιοῦτον
γάμον ζ'. βαθμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἄνθρωπος ζῆ διὰ τὰν πάρῃ ἓνας
καὶ ὁ αὐτὸς δισμᾶμμην, καὶ τὴν τρισεγγόνην τῆς μὲ ἄλλον
ἄνδρα δισεγγόνης αὐτῆς, τὸ ὁποῖον συνοικέσιον εἶναι ζ'. βαθμοῦ,
διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς δὲν καταστρώσαμεν ὅλα τὰ ἕως ζ'. βαθμοῦ
συνοικέσια, εἰς καιρὸν ὅπου καὶ ὅποιος λάβει γάμον τοῦ γ'. μό-
νον βαθμοῦ εἶναι σχεδὸν ἐσχατόγηρος. Καὶ λοιπὸν συναγέται ὅτι,
καθὼς τὰ κατὰ βάθος ἐξ αἵματος συνοικέσια μὲ τελειότητα εἶ-
ναι ἐμποδισμένα, διὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων,
ἔτσι παρομοίως καὶ κατὰ βάθος ἐξ ἀγχιστείας διγενούς.

4. » Ένας και ὁ αὐτὸς παίρνοντας δισμάμνην, μετὰ τὸν θάνατόν της δὲν παίρνει καὶ τὴν μὲ ἄλλον ἄνδρα τρισεγγόνην της (ἢ τὸ ἀνάπλιν), ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ λογίζεται προγονοτρισεγγόνη του, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι μὲ αὐτὴν βαθμοῦ δ'. τῆ ἐπινοίᾳ, διὰ τὴν εἰς μίαν σάρκα ἔνωσιν αὐτοῦ καὶ τῆς δισμάμνης της.

Κεφ. δ'. Περὶ τῶν ἐξ ἀγχιστείας διγενῶν γάμων, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ βάθος δύο μέρη.

Ἐμποδισμένοι.

1. » Πατὴρ καὶ υἱὸς δὲν παίρνουσι μητέρα καὶ θυγατέρα· οἷον, ὁ Παῦλος ἔχωντας υἱὸν ἀπὸ τὴν ἀποθανοῦσαν γυναῖκά του τὸν Νικόλαον, ἐπῆρεν ὕστερον ἄλλην γυναῖκα τὴν Μάρθαν, ἢ ὁποία εἶχε μὲ ἄλλον ἄνδρα θυγατέρα τὴν Μάρθαν. Ὁ Νικόλαος λοιπὸν δὲν παίρνει τὴν Μάρθαν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ εἶναι θυγατέρα τῆς μητρικῆς του, καὶ λογίζεται ἀδελφὴ του, καὶ εἶναι β'. βαθμοῦ πρὸς αὐτήν.
2. » Οὔτε παίρνουσι τοιοῦτοτρόπως μάμνην καὶ ἐγγόνην, ἐπειδὴ καὶ εἶναι τῆ ἐπινοίᾳ γ'. βαθμοῦ, ἓνας μὲν ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς, δύο δὲ ἡ μάμνη καὶ ἡ ἐγγόνη (1).
3. » Οὔτε δισμάμνην καὶ δισεγγόνην, ἐπειδὴ εἶναι τῆ ἐπινοίᾳ δ'. βαθμοῦ (2).
4. » Οὔτε τρισμάμνην καὶ τρισεγγόνην, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ (3).
5. » Οὔτε παίρνουσι δύο ἀδελφάς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι τρίτου βαθμοῦ, καὶ ἐπειδὴ ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς γίνονται ἀναμεταξύ τους σύγγαμβροι (4), ὅπερ ἄτοπον.
6. » Οὔτε θείαν ἀπλὴν καὶ ἀνεψιάν, ἐπειδὴ εἶναι δ'. βαθμοῦ (5).
7. » Οὔτε μεγάλην θείαν καὶ ἀνεψιάν, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ (6).
8. » Οὔτε δύο πρώτας ἐξαδέλφους, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ ἐπειδὴ γίνονται σύγγαμβροι ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς, τὸ ὅποιον εἶναι ἀπρεπές (7).
9. » Οὔτε δύο δευτέρας ἐξαδέλφους· διότι ἀγκαλὰ καὶ εἶναι ζ'. βαθμοῦ, ζ'. μὲν αἱ δευτεροεξαδέλφαι, ἓνας δὲ ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς, διὰ τὴν σύγχυσιν ὁμοῦ τῶν γενῶν, ὁ δεῦτερος γάμος οὐ συγχωρεῖται (8).

Ἀνεμποδιστοί.

1. » Πατὴρ καὶ υἱὸς παίρνουσι μικρὰν θείαν καὶ ἀνεψιάν, τὴν θείαν μὲν ὁ πατὴρ, τὴν ἀνεψιάν δὲ ὁ υἱὸς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ζ'. βαθμοῦ, καὶ ἐπειδὴ σύγχυσις τῶν ὀνομάτων δὲν ἀκολουθεῖ (9).
2. » Ὁμοίως παίρνουσιν, ὁ μὲν πατὴρ τὴν μεγάλην θείαν, ὁ δὲ υἱὸς τὴν θυγατέρα τῆς μεγάλης τῆς ἀνεψιάς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ζ'. βαθμοῦ καὶ τὰ γένη δὲν συγχέονται (10).
3. » Ὁμοίως παίρνουσιν, ὁ μὲν πατὴρ τεταρτομάμνην, ὁ δὲ υἱὸς τεταρτοεγγόνην, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ζ'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη οὐ συγχέονται (11).

Ἐμποδισμένοι.

1. » Πάππος καὶ ἔγγονος δὲν παίρνουσι μάμνην καὶ τὴν μὲ ἄλλον ἄνδρα ἐγγόνην αὐτῆς, ἐπειδὴ εἶναι δ'. βαθ-

(1) Καὶ ὅτι εἶναι ἐγγόνη αὕτη τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ ἔχει τόπον ἀπλῆς θείας πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτὴν τόπον ἀπλοῦ ἀνεψιοῦ.

(2) Καὶ ὅτι εἶναι αὕτη δισεγγόνη τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι μεγάλη του ἀνεψιά.

(3) Καὶ ὅτι εἶναι αὕτη τρισεγγόνη τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ ἀκολουθῶς λογίζεται θυγάτηρ τῆς μεγάλης του ἀνεψιάς.

(4) Σημειῶσαι δὲ ὅτι γαμβρὸς λέγεται, ὄχι μόνον ὁ ἄνδρας τῆς θυγατρὸς μου, καὶ ἐγγόνης, καὶ δισεγγόνης μου, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνδρας τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ πρωτεξαδέλφης μου, καὶ δισεξαδέλφης μου. Ὁμοίως καὶ νύμφη λέγεται ἢ τοῦ υἱοῦ μου γυναῖκα, ἢ τοῦ ἐγγόνου μου καὶ δισεγγόνου μου, καὶ ἢ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ πρωτεξαδέλφου μου καὶ δισεξαδέλφου μου· ὅθεν καὶ σύγγαμβροι λέγονται, ὄχι μόνον οἱ ἔχοντες δύο ἀδελφάς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔχοντες δύο πρώτας ἐξαδέλφους καὶ δισεξαδέλφους.

(5) Καὶ ὅτι εἶναι ἀνεψιά τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ ἀκολουθῶς λογίζεται πρωτεξαδέλφη πρὸς αὐτόν.

(6) Καὶ ὅτι εἶναι μεγάλη ἀνεψιά τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ λογίζεται πρὸς αὐτόν μικρὰ ἀνεψιά.

(7) Καὶ ὅτι ἡ πρωτεξαδέλφη τῆς μητρικῆς τοῦ υἱοῦ, λογίζεται μικρὰ θεία πρὸς αὐτόν.

(8) Ἐπειδὴ ὁ μὲν πατὴρ καὶ υἱὸς γίνονται σύγγαμβροι, ὅπερ εἶναι ἄτοπον, τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα παιδιά τρισεξαδέλφια μὲν εἶναι διὰ τὰς μητέρας, διὰ δὲ τοὺς πατέρας λαμβάνουσι τὴν συγγένειαν θείου καὶ ἀνεψιοῦ, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι εὐπρεπές, καὶ δρᾶ τὸν Βλάσταριν εἰς τὸ στοιχ. β'. περὶ βαθμῶν.

(9) Ἐὰν δὲ ὁ πατὴρ προλάβῃ τὴν ἀνεψιάν, ὁ υἱὸς δὲν εἰμπορεῖ πλέον ὕστερον νὰ πάρῃ τὴν θείαν, εἰ δὲ καὶ τὴν πάρῃ χωρίζονται, διατὶ συγχέονται τὰ γένη, καὶ ὁ μὲν πατὴρ γίνεται ἀνεψιὸς, ὁ δὲ υἱὸς θείος, ἀπὸ μέρος τῶν γυναικῶν, ἀπὸ μέρος δὲ τῶν ἀνδρῶν, ἢ ἀνεψιά γίνεται μήτηρ, καὶ ἡ θεία θυγατέρα, ὅπερ ἄτοπον.

(10) Εἰ δὲ καὶ προπάρῃ ὁ πατὴρ τὴν θυγατέρα τῆς μεγάλης ἀνεψιάς, δὲν εἰμπορεῖ ὕστερον ὁ υἱὸς νὰ πάρῃ τὴν μεγάλην θείαν, διατὶ συγχέονται τὰ γένη.

(11) Εἰ δὲ ὁ πατὴρ προπάρῃ τὴν τεταρτοεγγόνην, ὁ υἱὸς δὲν δύναται ὕστερον νὰ πάρῃ τὴν τεταρτομάμνην, διατὶ συγχέονται τὰ γένη.

- μοῦ, δύο ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ ὁ ἔγγονος καὶ ἡ προγονοεγγόνη τοῦ πάππου τοῦ, γίνονται ἀναμεταξύ των πρῶτα ἐξαδέλφια, ὅπερ ἄτοπον.
2. » Οὔτε δισμάμμη καὶ τὴν μὲ ἄλλον ἄνδρα δισεγγόνην αὐτῆς, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ ὁ ἔγγονος μὲ τὴν προγονοδισεγγόνην τοῦ πάππου τοῦ γίνονται μικρὸς θεῖος καὶ μικρὰ ἀνεψιά.
  3. » Οὔτε δύο ἀδελφάς, ἐπειδὴ εἶναι δ'. βαθμοῦ, καὶ ὁ πάππος καὶ ἔγγονος γίνονται σύγγαμβροι (1).
  4. » Οὔτε θείαν ἀπλῶς καὶ ἀνεψιάν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ ὁ ἔγγονος μὲ τὴν ἀνεψιάν λαμβάνουν συγγένειαν μικρῆς θείας καὶ ἀνεψιοῦ.
  5. » Οὔτε δύο πρῶτας ἐξαδέλφιας, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα συγχέονται (2).

Ἄνεμπόδιστοι.

1. » Πάππος καὶ ἔγγονος λαμβάνουσι τρισμαύμμη καὶ τρισεγγόνην, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ σύγχυσις τῶν γενῶν δὲν ἀκολουθεῖ (3).
2. » Ὅμοίως παίρνουσιν, ὁ μὲν πάππος μεγάλην θείαν, ὁ δὲ ἔγγονος μεγάλην ἀνεψιάν, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα δὲν συγχέονται (4).
3. » Ὅμοίως παίρνουσιν, ὁ μὲν πάππος τὴν μικρὰν θείαν, ὁ δὲ ἔγγονος τὴν μικρὰν ἀνεψιάν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη δὲν συγχέονται (5).

Ἐμποδισμένοι.

1. » Πρόπαππος καὶ δισέγγονος δὲν παίρνουσι δύο ἀδελφάς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι βαθμοῦ ε'.
2. » Οὔτε δύο πρῶτας ἐξαδέλφιας· διότι ἀγκαλά καὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ, συγχέονται ὅμως τὰ ὀνόματα (6).

Ἄνεμπόδιστοι.

1. » Πρόπαππος καὶ δισέγγονος παίρνουσιν ὁ μὲν πρόπαππος θείαν ἀπλῆν, ὁ δὲ δισέγγονος ἀνεψιάν ἀπλῆν, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα δὲν συγχέονται (7).

Ἐμποδισμένοι.

1. » Πρόπαππος καὶ τρισεγγόνος δὲν παίρουν δύο ἀδελφάς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι βαθμοῦ ε'. καὶ τὰ ὀνόματα συγχέονται (8).

Ἄνεμπόδιστοι.

1. » Πρόπαππος καὶ τρισεγγόνος παίρνουσιν, ὁ μὲν θείαν ἀπλῆν, ὁ δὲ τρισεγγόνος ἀνεψιάν ἀπλῆν, ἐπειδὴ εἶναι βαθμοῦ ε'. καὶ τὰ ὀνόματα δὲν συγχέονται (9).

Κεφ. ε'. Περὶ τῶν ἐξ ἀγχιστείας διγενῶν γάμων, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ πλάτος ἓνα μόνον μέρος.

Ἐμποδισμένοι.

1. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν παίρνει ἀπὸ ἄλλο γένος δύο ἀδελφάς, ἤτοι δὲν παίρνει τὴν γυναικαδέλφην αὐτοῦ,

(1) Καὶ ὅτι ἡ μία ἀδελφή, εἶναι ἀδελφή τῆς μητρικομάμμης τοῦ ἐγγόνου καὶ λογίζεται μεγάλη θεία πρὸς αὐτόν.

(2) Γίνονται γὰρ ὁ πάππος καὶ ὁ ἔγγονος σύγγαμβροι, καὶ ἴσοι εἰς τὴν τιμὴν διὰ τὴν ἰσότητα τῶν γυναικῶν· τὰ δὲ παιδία τῶν, διὰ μὲν τὰς μητέρας εἶναι δισεξαδέλφια, διὰ δὲ τοὺς πατέρας, λαμβάνουσι συγγένειαν τοῦ θεοῦ καὶ ἀνεψιοῦ.

(3) Εἰ δὲ ὁ πάππος προλάβῃ τὴν τρισεγγόνην, ὁ ἔγγονος πλεον δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ ὑστερον τὴν τρισμαύμμη, ὅτι ὁ πάππος γίνεται ἔγγονος, καὶ ὁ ἔγγονος πάππος ἐκ τῶν γυναικῶν, ἡ δὲ μάμμη γίνεται ἐγγόνη, καὶ ἡ ἐγγόνη μάμμη ἐκ τῶν ἀνδρῶν.

(4) Εἰ δὲ ὁ πάππος προπάρῃ τὴν μεγάλην ἀνεψιάν, ὁ ἔγγονος δὲν παίρνει ὑστερον τὴν μεγάλην θείαν, διὰ τὴν συγχέονται τὰ ὀνόματα.

(5) Εἰ δὲ πάρῃ πρότερον ὁ πάππος τὴν ἀνεψιάν, ὁ ἔγγονος

δὲν παίρνει τὴν θείαν ὑστερον διὰ τὴν τῶν ὀνομάτων σύγχυσιν.

(6) Γίνονται γὰρ ὁ πρόπαππος καὶ δισέγγονος σύγγαμβροι, καὶ ἴσοι τῇ τάξει τῆς τιμῆς, καὶ αἱ προτεξαδέλφαι γίνονται, ἡ μὲν, προμάμμη, ἡ δὲ, δισεγγόνη.

(7) Εἰ δὲ πάρῃ πρότερον ὁ πρόπαππος τὴν ἀνεψιάν, ὁ δισέγγονος δὲν παίρνει ὑστερον τὴν θείαν, διὰ τὴν συγχέονται τὰ γένη, καὶ γίνεται ἀνεψιὸς μὲν ὁ πάππος, θεῖος δὲ ὁ ἔγγονος, ἐκ τῶν γυναικῶν, ἡ δὲ θεία, ἐγγόνη, καὶ ἡ μάμμη, ἀνεψιά ἐκ τῶν ἀνδρῶν.

(8) Γίνονται γὰρ σύγγαμβροι ὁ πρόπαππος καὶ τρισεγγόνος, καὶ αἱ ἀδελφαὶ γίνονται μάμμη καὶ ἐγγόνη.

(9) Εἰ δὲ πάρῃ πρότερον ὁ πρόπαππος τὴν ἀνεψιάν, ὁ τρισεγγόνος δὲν παίρνει ὑστερον τὴν θείαν, διὰ τὴν τὰ γένη συγχέονται.

- μετὰ τὸν θάνατον τῆς πρώτης του γυναικός, ὅτι εἶναι βαθμοῦ β'. τῇ ἐπινοίᾳ πρὸς αὐτὴν λογιζόμενος ἀδελφός, διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς εἰς μίαν σάρκα συνάφειαν.
2. » Οὐτε θείαν ἀπλὴν καὶ ἀνεψιάν, διατὶ εἶναι γ'. βαθμοῦ.
  3. » Οὐτε μεγάλην θείαν καὶ ἀνεψιάν, διατὶ εἶναι δ'. βαθμοῦ.
  4. » Οὐτε δύο πρώτας ἐξαδέλφας, διατὶ εἶναι δ'. βαθμοῦ.
  5. » Οὐτε μικρὰν θείαν καὶ ἀνεψιάν, διατὶ εἶναι ε'. βαθμοῦ.
  6. » Οὐτε μεγάλην θείαν καὶ θυγατέρα τῆς ἐξανεψιάς αὐτῆς, ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ.
  7. » Οὐτε δύο δευτέρας ἐξαδέλφας, ἐπειδὴ εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ λογίζεται καὶ αὐτὸς δισεξάδελφος τῆς δευτέρας του γυναικός, διὰ τὴν εἰς μίαν σάρκα μετὰ τῆς πρώτης γυναικός του καὶ δισεξαδέλφης αὐτῆς συνάφειαν· ἀλλὰ καὶ τὰ γένη συγχέονται (1).
  8. » Οὐτε μικρὰν θείαν καὶ τὴν θυγατέρα τῆς μικρᾶς ἀνεψιάς αὐτῆς (ἦτοι τὴν ἐγγόνην τῆς α'. ἐξαδέλφης τῆς γυναικός του), διατὶ εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγχέονται (2).

Ἐμπεδιστοί, ἢ ἀμφέβολοι.

1. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς λαμβάνει β'. ἐξαδέλφην ἀπὸ ἄλλο γένος, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της λαμβάνει τὴν θυγατέρα τῆς β'. ἐξαδέλφης τῆς γυναικός του, ὅτι εἶναι βαθμοῦ ζ'. εἶναι ὁμοίως ἄξιον ζητήσεως τοῦτο (3).

Κεφ. 5'. περὶ τῶν ἐξ ἀγχιστείας διγενῶν γάμων, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἓνα γένος δίδει κατὰ πλάτος δύο μέρη.

Ἐμπεδισμένοι.

1. » Δύο ἀδελφοὶ δὲν παίρνουν δύο ἀδελφάς, ἐπειδὴ εἶναι δ'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγχέουσι.
2. » Οὐτε παίρνουν θείαν ἀπλὴν καὶ ἀνεψιάν (ἢ τὸ ἀνάπαλιον), ἐπειδὴ εἶναι ε'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγχέονται (4).

(1) Ὁ γὰρ γαμβρὸς πρότερον ὢν, διὰ τὴν γυναῖκα του τὴν δισεξαδέλφην αὐτῆς γίνεται ἄνδρας τῆς ὑστερίνης, καὶ αὐτὴ ἡ πρότερον αὐτοῦ νόμφη, ἔγινεν ὑστερον γυνή. Καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παιδία ἀδελφοὶ μὲν λέγονται διὰ τὸν πατέρα, τρισεξάδελφοι δὲ διὰ τὰς μητέρας, καὶ ἀκολουθῶς, ἐπειδὴ καθ' ὃ τρισεξάδελφοι, εἶναι ὀγδόου βαθμοῦ, ἔχουν λοιπὸν καὶ νὰ ὑπανδρευθοῦν οἱ ἀδελφοί, τὸ ὁποῖον εἶναι παρανομώτατον. Ὅθεν καὶ τὸ συνοικέσιον αὐτὸ καὶ διατὶ εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ πολλῶν μᾶλλον διὰ τὰς συγχύσεις τῶν γενῶν ὅπου προξενεῖ, παράνομόν ἐστι, καὶ τελείως δὲν πρέπει νὰ γίνεται. Ὅτι δὲ ς'. βαθμοῦ ἐλογίζετο τοῦτο τὸ συνοικέσιον καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ καὶ μετὰ ταῦτα, ὅρα τοῦτο ἐν τῇ 444. σελ. τῆς Γιωῦρ. Γραικορωμ. Ἐκεῖνοι δὲ ὅπου ἀναβιβάζουσιν αὐτὸ εἰς ζ'. βαθμὸν, ς'. μὲν ἀπὸ τὰς δισεξαδέλφας, ἓνα δὲ ἀπὸ τὸν ἐξ ἑτέρου γένους ἄνδρα αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο συγχωροῦσιν αὐτὸ νὰ γίνεται, οἱ τοιοῦτοι παρανόμως ποιοῦσι, καὶ τὴν τῶν βαθμῶν ἀκρίθειαν δὲν ἠξεύρουσιν. Ὁ γὰρ ἄνδρας αὐτῶν, αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν δὲν εἶναι κένενδος βαθμοῦ, ἐπειδὴ, ὡς προείπομεν εἰς τὴν ἀρχὴν, εἰς ἓνα πρόσωπον βαθμὸς δὲν θεωρεῖται ποτὲ, εἰ δὲ καὶ ὁ υἱὸς εἶναι ἓνας βαθμὸς, ἀλλ' ὄχι καθ' ἑαυτὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸν πατέρα του ἀναφερόμενος. Ὅθεν ὁ ἐξ ἑτέρου γένους ἀνὴρ χωρίζεται ἀπὸ τὸν πατέρα του, θεωρούμενος, καὶ μηδένα ἔχων βαθμὸν πρὸς τὴν πρώτην δισεξαδέλφην, ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα (διότι ἂν εἶχεν ἓνα βαθμὸν πρὸς αὐτὴν, ὡς λέγουσιν αὐτοί, ποτὲ δὲν ἤθελε τὴν πάρει γυναῖκα), καὶ οὕτω λαμβάνων αὐτὴν, καὶ γενόμενος μετ' αὐτὴν μίαν σάρκα, ἔγινε διὰ τοῦτο δισεξάδελφος καὶ πρὸς τὴν δισεξαδέλφην τῆς γυναικός του, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι ς'. βαθμοῦ πρὸς αὐτὴν, καὶ ὄχι ζ'. Ἄν δὲ καὶ καθ' ὑπόθεσιν δώσωμεν νὰ ᾖναι ζ'. βαθμοῦ τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον, ἀλλ' ὁμοίως διὰ τὰς ἀτοπιότητας συγχύσεις τῶν γενῶν ὅπου προξενεῖ, μετ' ἐπιείκεια πρέ-

πει νὰ ἐμποδίζεται· διότι καὶ πολλὰ ἄλλα συνοικέσια ἐξ ἀγχιστείας ζ'. βαθμοῦ ὄντα, διὰ τὴν σύγχυσιν ἐμποδίζονται, ὡς εἴπομεν. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ συνοικέσιον αὐτὸ ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Νικόλαον, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον, ἀπὸ τὸ ὁσίπσιμα τοῦ προρρηθέντος Μανουὴλ βασιλέως τοῦ Κομνηνοῦ, κατὰ τὸν Βλάσταριν· ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην τὸν Καματηρὸν, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον (σελ. 285. τοῦ Γιωῦρ. Γραικορωμ.). Ἐμποδίζει τοῦτο καὶ ὁ Βαλαμῶν, καὶ ς'. βαθμοῦ λέγει ὅτι εἶναι (σελ. 469. τῆς αὐτῆς βίβλου). Εἰ δὲ καὶ οἱ πολιτικοὶ κριταὶ τοῦτο συνεχώρησαν, ἀλλ' οὗτοι ἐμπροσθεν εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κριτὰς ἀγίους Πατριάρχας καὶ Ἀρχιερεῖς, δὲν πρέπει τελείως νὰ παρρησιάζωνται. Ἡ δὲ Συνοδικὴ ἀπόφασις ἢ ἐπὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Θεοδοσίου γενομένη, τὴν ὁποῖαν φέρει εἰς μαρτυρίαν Δημήτριος ὁ Χωματεῖνος (παρὰ τῇ αὐτῇ βίβλῳ) καὶ ὁ Σπανός Ἀλέξιος, διὰ ὑπόθεσιν ἄλλην ἔγινε, μνηστείας ἀνηλίκου δηλαδὴ, καὶ ὄχι καθ' αὐτὸ διὰ τοῦτο. Ὅρα δὲ τὸν Βαλαμῶνα τὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου ὄντα τότε Χαρτοφύλακα, καὶ ταύτην τὴν Συνοδικὴν ἀπόφασιν συνθέμενον, ὅτι δυσαρεστεῖται εἰς ταύτην, δι' ὃ καὶ τὴν ἀποβάλλει, λέγων ὅτι ἀναγκαζόμενος τὴν ἔγραψε (σελ. 469. τῆς αὐτῆς). Ὅρα δὲ καὶ σελ. 216. ὅπου Νικόλαος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ς'. βαθμοῦ λέγει ὅτι εἶναι ὁ τοιοῦτος γάμος, καὶ ἀκολουθῶς ἐκώλυσε αὐτόν.

(2) Γίνονται γὰρ σύννυμφαις ἢ θεία καὶ ἀνεψιά, ὅπερ δὲν εἶναι εὐπρεπές. Ἡ γὰρ θεία ἐξαδέλφη θεία λέγεται πρὸς τὴν θυγατέρα τῆς δισεξαδέλφης τῆς, ὡς εἴπομεν.

(3) Διατὶ συγχέονται τὰ γένη καὶ γίνονται σύννυμφαις ἢ θεία καὶ ἢ ἀνεψιά.

(4) Ἡ μὲν γὰρ θεία καὶ ἀνεψιά γίνονται σύννυμφαις, οἱ δὲ ἀδελφοὶ γίνονται, ὁ μὲν ἓνας θεῖος τοῦ ἄλλου, ὁ δὲ, ἀνεψιδός, τὸ

3. » Ούτε δύο πρώτας εξαδέλφας, ἢ τὸ ἀνάπαλιν : δύο ἀδελφοὶ δηλ. δὲν παίρνουν δύο πρώτους εξαδέλφους, διατι εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγγέονται (1).
4. » Ούτε μεγάλην θείαν καὶ ἀνεψιάν, διατι εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγγέονται (2).
5. » Ούτε μικράν θείαν καὶ ἀνεψιάν διότι ἀγκαλιὰ καὶ ἦναι ζ'. βαθμοῦ, ὁμῶς διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γενῶν ἐμποδίζεται (3).

Ἄνεμπόδιστοι.

- 1 » Δύο δὲ ἀδελφοὶ παίρνουσι δύο δευτέρας εξαδέλφας ἐξ ἄλλου γένους.

Ἐμποδισμένοι.

1. » Θεὸς καὶ ἀνεψιὸς δὲν παίρνουν μητέρα καὶ θυγατέρα, ἐπειδὴ εἶναι δ'. βαθμοῦ.
2. » Ούτε δύο θεοὶ ἀπλοὶ λαμβάνουσι τὰς ἐδικὰς τῶν ἀπλῶς ἀνεψιάς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ τὰ γένη συγγέονται (4).

ὁποῖον δὲν εἶναι εὐπρεπές. Αἱ δὲ καὶ ὁ ἀγιώτατος Σισίνιος ὁ Πατριάρχης μετὰ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον τριάκοντα Ἐπισκόπων, ἐμπόδισε τοῦτο σφοδρῶς, καὶ ὤρισεν ὅτι, ἂν ἀπὸ τοῦς δύο γάμους αὐτοῦς φθάσῃ νὰ γένη ὁ δεύτερος, νὰ χωρίζεται, καὶ ἂν καὶ παιδᾶς ἔχουσι, καὶ ὁ εὐλογησας αὐτοῦς Ἱερεὺς νὰ καθαίρεται (ἴδρα σελ. 199. τῆς ρηθείας Βίβλου).

(1) Γίνονται γὰρ, αἱ μὲν πρωτεξάδελφαι, σύννυμφαι, ὅπερ ἄτοπον. αἱ δὲ παιδῆς αὐτῶν, ἀπὸ μὲν τοῦς πατέρας γίνονται πρωτεξάδελφοι, ἀπὸ δὲ τὰς μητέρας, δισειξάδελφοι. ὅπερ οὐκ εὐπρεπές. Σημείωσαι ὅτι ἀπὸ τὰ συνοικέσια ταῦτα, τὸ δεύτερον ἀναιδῶς γινόμενον πρότερον, ὁ ρηθεὶς ἀγιώτατος καὶ σοφὸς τὰ θεῖα Σισίνιος ἐμπόδισε σφοδρῶς νὰ μὴ γίνεταί, μετὰ τὴν περὶ αὐτὸν τῶν τριάκοντα Ἐπισκόπων ὁμήγυριν, καὶ ὅτι, ἂν φθάσῃ νὰ γένη, οἱ μὲν τοῦτο ποιήσαντες νὰ μὴ δέχωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἂν πρῶτον δὲν χωρισθῶν, καὶ καὶ παιδῆς ἔχουν, ὁ δὲ εὐλογησας αὐτοῦς Ἱερεὺς νὰ καθαίρεται. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ ἀγιώτατου Σισίνιου ἐβιβαίωσε καὶ ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ ταῦτα Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος (τὸν ὁποῖον ὁ ἀοίδιμος τῶν Ἱεροσολύμων Δοσίθεος παρὰ τῆ Δωδεκαβίβλω ὑπερθαυμάζει, ὡς ἀγιώτατον ἄνδρα καὶ ἐναρετώτατον), ὑπερεπαινῶν τὸν θεῖον Σισίνιον, ὅτι ἐσύναξε τὰ τῶν θεοφόρων ἀνδρῶν κανονίσματα, καὶ ἀκριβεστάτην τάξιν περὶ τῶν συνοικεσιῶν ἐξέθετο, καὶ στήλογραφίαν ὀνομάζει τὴν ἀπόφασιν του, ὄντως ἀψευδῆ καὶ ἀμώμητον (σελ. 209. τῆς ρηθείας Βίβλου). Εἰ δὲ καὶ ὁ Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ἐθέσπισεν, ὅτι ἂν τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον φθάσῃ νὰ γένη πρὸ ἐρωτήσεως, νὰ μὴ χωρίζεται, ἀλλὰ νὰ ἐπιτιμᾶται, καὶ ἂν Νεόφυτος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Θεοφάνης Ἱεροσολύμων ἐδιώρισαν τὸ νὰ γίνεταί τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον, τί ἀπὸ τοῦτο; Ἐχουν ἄρα νὰ προτιμηθῶν οὗτοι, ὁποῦ δὲν εἶναι τῆς Ἐκκλησίας μας Ἅγιοι, οὔτε θεοφόροι Πατέρες, ἀπὸ τοῦς Ἁγίους καὶ θεοφόρους; μὴ γένοιτο! Ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας Ἅγιος, ὁ οὐρανοφάντωρ, φημί, Βασίλειος, ὁ τὰ βάθη ἐρευνήσας τοῦ Πνεύματος, κατὰ τὸν Θεολόγον, τοῦ ὁποῦ ἢ γλῶσσα εἶναι νόμος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὸν ἅγιον Σισίνιον, καὶ ὁ φθόγγος τῶν ρημάτων, θεογράφοι πλάκες, δακτύλω ἐγκεχαραγμένω Θεοῦ, λέγει, ὡς προείπομεν, ὅτι, ὅπου τὰ γένη συγγέονται, ἐκεῖ καὶ ὁ γάμος εἶναι ἀθέμιτος. Ὁμοίως ὁ Σισίνιος, ὅστις καὶ αὐτὸς ὡς ἀγιώτατος καὶ σοφὸς τὰ θεῖα ἐπαινῆται ἀπὸ τὸν Κηρουλάριον, ὡς εἴπομεν. Ὁ Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος καὶ αὐτὸς ἅγιος ἄνδρας, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Δοσίθεος, οἱ τρεῖς οὗτοι ἀγιώτατοι καὶ θεοφόροι τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον ἐμποδίζουσι, ὡς συγγέον τὰ γένη, καὶ ἀναθολοῦν τὰ συγγενικὰ αἵματα· καὶ ποῖος ἄλλος δύναται νὰ εἰσακουσθῆ ἀπὸ αὐτοῦς προ-

τιμότερον; ἢ νὰ εὐρεθῆ νομοθέτης ἀνώτερος; εἰς γὰρ τὰ ἐξ ἀγχιστείας συνοικέσια τοῦτο μόνον ἐζητεῖτο ἀπὸ τοῦς παλαιοῦς, τὸ νὰ μὴ ἀκολουθῆ τῶν γενῶν σύγχυσις. Χριστιανοὶ ἀδελφοί, μὴ, παρακαλῶ σας, μὴ, δι' ἀγάπην Θεοῦ, βιάζεσθε τοῦς ἁγίους Ἀρχιερεῖς, μεταχειριζόμενοι πολλάκις καὶ ἐξωτερικὰ μέσα, διὰ νὰ σᾶς συγχωρῶν, καὶ μὴ θέλοντες τοιαῦτα παράνομα συνοικέσια. Λέγει γὰρ ὁ προρρηθεὶς ἅγιος Σισίνιος, ὅτι διὰ τὰς παρανομίας αὐτάς, ἀκολουθοῦν σεισμοί, λοιμοί, λιμοί, πόλεμοι, ἀνομβρία καὶ ἄλλαι θετικαὶ ὀργαὶ καθ' ἡμῶν, καὶ ὅτι, ὅσοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ ζητοῦν νὰ κάμνουν τοιαῦτα συνοικέσια, παρακινουῦνται ὄχι ἀπαθῶς, ἀλλὰ ἢ ἀπὸ δόξαν, ἢ πλοῦτον, ἢ εὐγένειαν, ἢ κάλλος, ἢ ἀπὸ ἄλλο πάθος· δι' ὃ καὶ προκατὴν δὲν βλέπουν οἱ τοιοῦτοι, ἀλλ' ἢ ὀργὴν τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ εἰς τὸν οἶκόν τους καὶ τοῦς ἐξολοθρεύει, ἐπειδὴ εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν δὲν παίρνουν τὴν εὐλογίαν τῆς πνευματικῆς μητρὸς τῶν ἁγίας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ παίρνουν τὴν κατάραν της, ἣτις ἐκριζώνει τὰ θεμέλια τῶν οἰκιῶν τους, κατὰ τὸν Σεράχ· «Κατάρρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια» (Κεφ. γ'. 9). Μακάριοι δὲ εἶναι τῆ ἀληθείᾳ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι, ὅτι οὔτε οὔτε μετὰ δῶρα, οὔτε μετὰ ἀπειλὰς καὶ φόβον ἀνθρώπινον πείθονται εἰς τὸ νὰ συγχωρῶν τοιαῦτα παράνομα συνοικέσια. Ὅσοι δὲ καὶ προσλάβουν ζημίαν, ἢ ἀτιμίαν καὶ πληγὰς ὑπὲρ τῆς φυλακῆς τῶν θεῶν νόμων καὶ Κανόνων, οὗτοι Ὁμολογηταὶ εἰσι καὶ μαρτυρικῶν στεφάνων τῶν ἐπιπέσειν ἀξιοθήσονται.

(2) Γίνονται γὰρ, ἢ μὲν θεῖα καὶ ἀνεψιά σύννυμφαι, οἱ δὲ ἀδελφοὶ γίνονται ἀναμεταξύ των θεοὶ καὶ ἀνεψιοί, ὅπερ ἄτοπον.

(3) Γίνονται γὰρ ἢ μὲν θεῖα καὶ ἀνεψιά σύννυμφαι, οἱ δὲ ἀδελφοὶ θεοὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀνεψιοί, ὅπερ ἄτοπον. Τοῦτον ὁμῶς τὸν γάμον τινὲς δὲν χωρίζουν ἂν φθάσῃ νὰ γένη πρὸ ἐρωτήσεως, λέγοντες ὅτι ἢ σύγχυσις τῶν γενῶν ἐπὶ μὲν τοῦ ς'. βαθμοῦ πάντοτε πρέπει νὰ παραφυλάττεται, ἐπὶ δὲ τοῦ ζ'. κάποτε νὰ παραβλέπεται διὰ τὸ μάκρος.

(4) Οὗτος ὁ γάμος οὐκ ὀρθῶς ἐσυγχωρήθη νὰ γίνεταί, τοῦτο μὲν διατι εἶναι ς'. βαθμοῦ, τοῦτο δὲ καὶ διατι συγγέει τὰ γένη. Γίνονται γὰρ οἱ μὲν θεοὶ ἀνεψιοί, ἀπὸ τὰς γυναῖκας, καὶ οἱ ἀνεψιοὶ θεοὶ, ἀπὸ τοῦς ἀνδράς. Ὁμοίως καὶ αἱ γυναῖκες θεαὶ καὶ ἀνεψιαὶ γίνονται πρὸς ἀλλήλας, ὅπερ οὐκ εὐπρεπές. Ἐπι δὲ τῶν ἐξ ἀγχιστείας γάμων συγχωρεῖται μὲν ὁ ς'. βαθμὸς, ὄχι ὁμῶς ἀπλῶς, ἀλλὰ ἂν δὲν φέρῃ σύγχυσιν, ἐπειδὴ ὁ παρὼν φέρει σύγχυσιν· λοιπὸν οὐδὲ πρέπει νὰ συγχωρῆται διὰ τὸ ἀπρεπές. Τί γὰρ διαφέρει τοῦτο, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ παράνομον, τὸ νὰ λάβῃ ὁ θεὸς τὴν ἀνεψιάν, καὶ ὁ ἀνεψιὸς τὴν θεῖαν; καὶ βέβαια τίποτε, ὅστε καθὼς ἐκεῖνο ἐμποδίζεται, ἔτσι πρέπει νὰ ἐμποδίζεται καὶ αὐτό.

3. » Ούτε δύο άπλοὶ άνεψιοὶ παίρνουν τὰς άπλὰς θείας των, διὰ τὴν τῶν γενῶν σύγχυσιν (1).

Ἄνεμπόδοι.

1. » Θεὸς δὲ άπλοὺς καὶ άνεψιὸς, λαμβάνουσι ὁ μὲν θεὸς τὴν θείαν, ὁ δὲ άνεψιὸς τὴν άνεψιάν' ε'. γὰρ εἶναι βῆθμοῦ, καὶ τὰ γένη άσύγχυτα μένουσι (2).

Ἐμπόδοι.

1. » Δύω πρῶτοι ἐξάδελφοὶ δὲν παίρνουν δισμάμνην καὶ δισεγγόνην· διότι, άγκυλά καὶ ἦναι ζ'. βῆθμοῦ, διὰ τὴν σύγχυσιν ὁμῶς τῶν γενῶν ἐμποδίζονται (3).

Ἄνεμπόδοι.

1. » Δύω δὲ πρῶτοι ἐξάδελφοὶ παίρνουσι θείαν καὶ άνεψιάν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ζ'. βῆθμοῦ, ἡ δὲ τῶν γενῶν φαινομένη σύγχυσις παραβλέπεται διὰ τὸ μᾶκρος τῶν βῆθμῶν.
2. » Ὅμοίως παίρνουν καὶ δύο πρῶτοι ἐξάδελφοὶ, ἐπειδὴ εἶναι ἡ. βῆθμοῦ. Κοντὰ δὲ εἰς τὰ συνοικέσια ταῦτα καὶ τούτο πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἤμπορεῖ τινὰς νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα, ἢ τὴν θυγατέρα τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἰς γάμον νὰ λάβῃ δὲν ἤμπορεῖ.

Θεοί.

1. » Δὲν δύναται τινὰς νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς του, κἂν καὶ πολλὰς αὐτὸς ἔχῃ, ἢ τοῦ πάππου του, ἢ τοῦ μητρικῆς του (4), διότι οὐδὲ τὴν μητέρα του παίρνει, οὔτε τὴν μάμνην του· α'. γὰρ καὶ β'. βῆθμοῦ εἶναι με' αὐτὰς, καὶ μήτηρ καὶ μάμνη αὐτοῦ αὐτὰι λογίζονται.
2. » Οὔτε τὴν πενθεράν του, ὅτι οὐδὲ τὴν μητέρα του.
3. » Οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα, ἢ τοῦ νόμφου του, ὅτι οὐδὲ τὴν ἀδελφὴν του παίρνει.
4. » Οὔτε τὴν γυναῖκα τοῦ θείου του, ὅτι οὐδὲ τὴν θείαν.
5. » Οὔτε τὴν με' ἄλλον ἄνδρα θυγατέρα τῆς μητρικῆς του, ὅτι οὐδὲ τὴν ἀδελφὴν του.
6. » Οὔτε τὴν νόμφου τοῦ υἱοῦ του, ἢ τοῦ ἐγγόνου του, ἢ τοῦ δισεγγόνου του, ὅτι οὐδὲ τὴν θυγατέρα τοῦ θυγατέρων γὰρ τᾶξιν αὐτὰι ἔχουσι πρὸς αὐτόν.
7. » Οὔτε τὴν προγόνου του, ἢ τοῦ θυγατέρα, ἢ ἐγγόνου, ἢ δισεγγόνου τῆς γυναικὸς ὅπου ἐχωρίσθη, τὰς ὁποίας ἐγέννησε με' ἄλλον ἄνδρα, ἢ πρὸ τοῦ νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα, ἢ ὕστερα ἀφ' οὗ τὴν ἐπῆρεν, ἐπειδὴ καὶ ἔχουσι θυγατέρων τᾶξιν πρὸς αὐτόν.
8. » Τὰ δὲ παῖδια ὅπου γεννηθοῦν ἀπὸ τὰ προγονοαδέλφια, τὰ κοινῶς μιλαδέλφια λεγόμενα, λέγουσι τινες ὅτι αὐτὰ παίρνονται άνεμπόδοι, ἐπειδὴ καὶ ἡ συγγένεια τῶν τοιούτων μιλαδελφίων εἰς μόνον αὐτὰ μονοπροσώπως φυλάττεται καὶ δὲν παίρνονται, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὰ παῖδια των, τὸ ὅποῖον εἶναι ἀμφίβολον καὶ ἀξιὸν ζητήσεως· αἰμομιξία γὰρ ἀκολουθεῖ. Διότι ἡ συγγένεια αὕτη ἐξ' αἵματος εἶναι, κἂν ἀπὸ δύο πατέρων καὶ μητέρα μίαν, κἂν τὸ ἀνάπαλιν, ἀπὸ δύο μητέρων καὶ ἓνα πατέρα, τὰ τοιαῦτα ἀδέλφια γεννηθοῦν.
9. » Καὶ τούτο πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν, ὅτι οἱ γονεῖς τοῦ γαμβροῦ καὶ τῆς νόμφου, πρῶτοι συμπενθεροὶ λογίζονται, οἱ δὲ γονεῖς τοῦ πρώτου ἐξάδελφου αὐτῶν, τοῦ γαμβροῦ δηλ. καὶ τῆς νόμφου, λέγονται δεῦτεροι συμπενθεροί. Οἱ δὲ τοῦ δευτέρου αὐτῶν ἐξάδελφου γονεῖς, τρίτοι συμπενθεροί· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι συμπενθεροὶ τὰς πρώτας συμπενθεράς δὲν παίρνουν, οὔτε τὰς δευτέρας, ἀλλὰ τὰς τρίτας· ἀλλ' οὐδὲ ἀδελφάς, ἢ πρώτας ἐξάδελφους λαμβάνουσι οἱ πρῶτοι συμπενθεροί· οἱ δὲ δεῦτεροι συμπενθεροὶ παίρνουν τὰς δευτέρας καὶ τρίτας συμπενθεράς.

(1) Ὅσα εἴπομεν διὰ τὸ ἀνωτέρω, ἀκολουθοῦν καὶ εἰς τὸ συνοικέσιον τοῦτο δι' ὃ καὶ πρέπει νὰ ἐμποδίζεται, κἂν τινες αὐτὸ ἀκανονίστως συνεχώρησαν.

(2) Εἰ δὲ προλάβῃ ὁ θεὸς καὶ πάρῃ τὴν άνεψιάν, ὁ άνεψιὸς ὕστερον δὲν ἤμπορεῖ νὰ λάβῃ τὴν θείαν, διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γενῶν. Οὔτοι οἱ γάμοι κατὰ τοὺς περισσοτέρους συγχωροῦνται νὰ γίνωνται, διατὶ άσύγχυτα μένουσιν τὰ γένη, κἂν Μιχαὴλ ὁ Κομνένος καὶ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης τὸ τοιοῦτον ἐμπόδισεν τῶν περισσοτέρων ὁμῶς γνώμη ἐπικρατεῖ. Ἐγένετο δὲ καὶ πρόσταξις τοῦ Βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐπὶ ἐρωτήσει Βάρδα

τοῦ Ξηροῦ, συγχωροῦσα τοῦτο, κατὰ τὸν Βαλαμῶνα (σελ. 466. τῆς Γιοῦρ. Γραικ.).

(3) Γίνεται γὰρ ἡ δισεγγόνου νόμφου εἰς τὴν μάμνην, καὶ δισεγγόνου ἐνταύτῃ, ὅπερ ἄτοπον. Καὶ τὰ παῖδια των διὰ μὲν τοὺς πατέρας γίνονται δισεξάδελφοι· διὰ δὲ τὰς μητέρας γίνονται πρὸς ἀλλήλους θεῖοι καὶ άνεψιοὶ, ὅπερ οὐκ εὐπρεπές.

(4) Μητρικῆ, ὅχι μόνον ἡ τοῦ πατρὸς λέγεται γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ πάππου καὶ προπάπου. Ἄλλοι δὲ λέγουσι τὴν τοῦ πάπου μὲν μητρικομάμνην, τὴν δὲ τοῦ προπάπου, μητρικοδισμάμνην.

Κεφ. ζ'. Περὶ συγγενείας τῆς ἐκ τριγενείας γινομένης.

Ἡ συγγένεια αὕτη εἶναι, ὅταν τρία ξένα γένη συγγενεύσουν διὰ γάμου ἀναμεταξύ των· οἷον, Ἄννα καὶ Θωμᾶς, ἀδελφία· ἰδοὺ ἓνα γένος. Ἡ μὲν Ἄννα ἐπῆρε τὸν Πέτρον· ἰδοὺ δύο γένη, ὁ δὲ Θωμᾶς, ἐπῆρε τὴν Μάρθαν, ἰδοὺ τρία γένη (1). Οἱ μὲν οὖν πλῆλαι βῆθμοὺς εἰς τὴν συγγένειαν ταύτην δὲν ἔβαλον, ἀλλὰ ἐκεῖνα μόνον τὰ συνοικέσια παρετήρουν, ὅσα ὁ νόμος ἐμπόδισεν. Ἐμπόδισε δὲ ὁ νόμος ἓνα καὶ μόνον συνοικέσιον εἰς τὴν συγγένειαν αὕτην, ἦτοι τὸ νὰ μὴ λαμβάνῃ τινὰς ἀνδρας τὴν γυναῖκα τοῦ προγονοῦ του, ἢ γυνὴ τὸν ἀνδρα τῆς προγονῆς τῆς, τὸ ὅποιον εἶναι βῆθμοῦ πρώτου τῆ ἐπινοίας. Οἱ δὲ μεταγενέστεροι ἔβαλον καὶ εἰς ταύτην βῆθμοὺς, καὶ ἕως μὲν τὸν γ'. βῆθμόν ἐμπόδισαν τοὺς γάμους αὐτῆς, ὅσοι δὲ γάμοι ὑπερβαίνουν τὸν γ'. καὶ εἶναι δ'. βῆθμοῦ, ἢ ε'. ἢ ζ'. καὶ καθέξῃς εἶναι ἀνεμπόδιστοι.

Ἐμπόδισιμοι.

1. » Δὲν λαμβάνει τινὰς μητροῖς τὴν γυναῖκα τοῦ προγονοῦ του, διατὶ εἶναι βῆθμοῦ α'.
2. » Οὔτε τὸ ἀνάπαλι παίρνει μητροῖα τὸν ἀνδρα τῆς προγονῆς τῆς, διατὶ εἶναι βῆθμοῦ α'. ταῦτα γὰρ εἶναι ὅπου ὁ νόμος ρητῶς ἐμπόδισε.
3. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν παίρνει τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν προγονὴν τοῦ γυναικαδέλφου αὐτοῦ. Οἷον, ὁ Θωμᾶς ἔχων γυναῖκα τὴν Μάρθαν, μετὰ τὸν θάνατόν τῆς δὲν παίρνει τὴν Μαρίαν τὴν προγονὴν τοῦ γυναικαδέλφου του, διατὶ εἶναι γ'. βῆθμοῦ. Αὐτὸς μὲν μετὰ τὴν ἀδελφὴν καὶ γυναικαδέλφον β', ὁ δὲ γυναικαδέλφος μετὰ τὴν προγονὴν ἓνας (2).
4. » Οὔτε ἀτλήν ἀνεψιάν καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ ἀπλοῦ θείου τῆς, διατὶ εἶναι γ' βῆθμοῦ. (3).
5. » Οὔτε ἀνδραδέλφην καὶ νύμφην, διατὶ εἶναι β' βῆθμοῦ (4).
6. » Ἐνας καὶ ὁ αὐτὸς μητροῖς δὲν παίρνει τὴν προγονὴν τῆς αὐτοῦ προγονῆς, διατὶ εἶναι β'. βῆθμοῦ, καὶ ἔχει τόπον πάππου πρὸς αὐτήν.
7. » Ὁ γυναικαδέλφος δὲν παίρνει τὴν δευτέραν γυναῖκα τοῦ ἀνδρὸς τῆς ἀδελφῆς του, ἦτοι τοῦ γαμβροῦ του, μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς του, ἐπειδὴ καὶ εἶναι βῆθμοῦ β'.
8. » Πατὴρ καὶ υἱὸς δὲν παίρνουν ἀνδραδέλφην καὶ νύμφην, διατὶ εἶναι γ'. βῆθμοῦ, ἓνας μὲν, ὁ πατὴρ καὶ υἱὸς, δύο δὲ, ἡ ἀνδραδέλφη καὶ νύμφη.
9. » Δύω ἀδελφοὶ δὲν παίρνουν μητροῖαν καὶ προγονὴν, διατὶ εἶναι βῆθμοῦ γ'.

(1) Ἐκεῖνοι ὅπου θέλουν νὰ εὐρίσκουν τοὺς βῆθμοὺς εἰς τὴν ἐκ τριγενείας συγγένειαν, εἶναι χρεῖα νὰ ἐνθυμοῦνται τὰ κοινὰ ἰδιώματα τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας, ἦτοι τὸ νὰ εὐρίσκουν τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους, καὶ τὰς γεννήσεις νὰ μετροῦν. Ὁμοίως νὰ ἐνθυμοῦνται καὶ τὰ κοινὰ ἴδια τῆς ἐξ ἀγχιστείας διγενεῦς· ἦγουν ὅτι ἡ τοῦ ἀδελφοῦ μου γυναῖκα εἶναι καὶ ἐμοῦ ἀδελφή, διὰ τὴν εἰς μίαν σάρκα τοῦ ἀδελφοῦ μου μετ' αὐτῆς συνάφειαν. Καὶ ὅτι, ὅταν ἡ ἀδελφή τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου θεωρῆται πρὸς ἐμένα, εἶναι δ'. βῆθμοῦ, διατὶ τότε ὁ ἀδελφός μου ἔρχεται πρὸς ἐμένα, καὶ γινόμεθα δύο βῆθμοὶ τέλειοι, ἡ δὲ νύμφη μου πηγαίνει μετὰ τὴν ἀδελφὴν τῆς, καὶ γίνονται καὶ ἐκεῖναι δύο βῆθμοὶ τέλειοι, τὰ ὅποια ταῦτα εἶπομεν προλαβόντως. Κοντὰ δὲ εἰς ταῦτα πρέπει νὰ ἐνθυμοῦνται καὶ τοῦτο τὸ ξεχωριστὸν ἰδίωμα τῆς ἐκ τριγενείας συγγενείας· ἦγουν, ὅτι ἀπὸ τὰ τρία γένη, ὅπου ἐνώνουνται εἰς τὴν συγγένειαν αὕτην, τὰ μὲν δύο ἀδελφία ὅπου προείπομεν, ἢ Ἄννα καὶ ὁ Θωμᾶς, λέγεται μέσον γένος, ὁ δὲ Πέτρος καὶ ἡ Μάρθα, λέγονται ἄκρα γένη. Ὅποταν λοιπὸν τὰ γένη αὐτὰ ἀκολουθήσῃ νὰ ὑπανδρευθῶν ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο, τότε ἐκεῖνος ὅπου θέλει νὰ ἡξεύρη, ἂν παίρνωνται ἢ ὄχι, πρέπει νὰ στοχάζεται τὸ μέσον γένος, καὶ ὅσον περισσότερον μακρύνουν ἀπὸ αὐτὸ, τόσον καὶ πέρνονται, ὅσον δὲ κοντεύουσι, τόσον καὶ ἐμπόδιζονται. Λόγου χάριν εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα· ἂν ὁ Πέτρος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Ἄννης, ζητήσῃ νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα τοῦ γυναικαδέλφου του Μάρθαν, ἐμπόδιζεται, συγχωρεῖται δὲ νὰ πάρῃ τὴν γυναικαδέλφην τοῦ γυναικαδέλφου του Μαρίαν, διατὶ αὕτη περισσότερον ἀπέχει ἀπὸ τὸ μέσον γένος, παρὰ ἡ Μάρθα. Ἐκείνη γὰρ ἦτο β'. βῆθμοῦ, αὕτη δὲ εἶναι δ'. πρὸς τὸν Πέτρον. Ὁ γὰρ Πέτρος καὶ ἡ Μάρθα, ἐ-

παιδὴ καὶ ἔσμιξαν μετὰ τὰ δύο ἀδελφία, ξεχωριστὸν βῆθμόν δὲν ἔχουσι, διατὶ τὸ ἀνδρόγονον κἀνένα βῆθμόν δὲν ἔχει πρὸς ἑαυτὸ, ὡς εἶπομεν ἐν τῇ ἀρχῇ, τὸ ὅποιον ἀξίωμα πρέπει νὰ ἐνθυμῆται τινὰς, ὡς ἀναγκαῖον καὶ χρησιμώτατον εἰς τὴν ἐκ τριγενείας ταύτην συγγένειαν, ἀλλὰ λογίζονται καὶ αὐτοὶ ὡς ἀδελφία, καὶ τὸν β'. βῆθμόν τῶν ἀδελφῶν ἔχουσι. Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος πάρῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς τοῦ γυναικαδέλφου του, τότε λύονται τὰ ἀνδρόγονα, καὶ γίνονται χωριστὰ τὰ δύο ἀδελφία τοῦ ἐνὸς γένους, καὶ τὰ δύο ἀδελφία τοῦ ἄλλου γένους, καὶ φαίνονται οἱ βῆθμοὶ τέλειοι, δ'. δηλαδὴ.

(2) Οὐκ ὀρθῶς λέγει ὁ Σπανός Ἀλέξιος εἰς τὸ περὶ συνοικεσίων, ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἢ συνθήβεια ἐσυγχώρησε νὰ γίνετα· κατὰ γὰρ τὸ β'. βιβλ. τῶν Βασιλικῶν, τίτλ. α'. ἡ συνθήβεια ἐκείνη ὅπου ἐναντιόνηται εἰς ἐγγραφον νόμον, πρέπει νὰ ἀκυρόνηται. Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνθήβεια αὕτη ἐναντιόνηται εἰς τοὺς μεταγενεστέρους νομοθέτας ὅπου ἐνομοθέτησαν ἕως τὸν γ'. βῆθμόν νὰ ἐμπόδιζονται τὰ ἐκ τριγενείας συνοικέσια, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀκυρωθῇ, ὡς ἄλογος καὶ παράνομος, καὶ ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ α'. τῆς ἐν Σαρδικῇ.

(3) Ὅσα εἶπομεν διὰ τὸ πρότερον συνοικέσιον, προσάρμωσον καὶ εἰς τὸ παρόν. Παράνομος γὰρ εἶναι ἡ συνθήβεια, ὅπου τοῦτο ἐσυγχώρησε, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐμπόδιζεται.

(4) Τὸ συνοικέσιον τοῦτο γ'. βῆθμοῦ λέγει νὰ ἦναι ὀρθεῖς Ἀλέξιος οὐκ ὀρθῶς β'. γὰρ μόνον ἐστίν· ἐπειδὴ γὰρ ἡ ἀνδραδέλφη μετὰ τὴν νύμφην εἶναι β'. βῆθμοῦ, καὶ αὐτὸς σμίγωντας μετὰ τὴν ἀνδραδέλφην πρότερον, τὸν ἴδιον βῆθμόν ἔχει πρὸς τὴν νύμφην, διὰ τὴν εἰς μίαν σάρκα μετ' ἐκείνης ἔνωσιν.

10. » Ούτε πενθεράν και νύμφην, διατι είναι παρομοίως βαθμοῦ γ'.

Ἄνεμπόδιστοι.

1. » Ἐνας και ὁ αὐτός παίρνει ἀδελφὴν και ἀνδραδέλφην τῆς γυναικαδέλφης του. Οἶον· ἂν ὁ Ἰωάννης πάρῃ Μάρθαν τὴν ἀδελφὴν τῆς Μαρίας, και τὴν Μαρίαν ἐπήρην ὁ Πέτρος, ἔχουσιν ἀδελφὴν τὴν Σαλώμην, ὁ αὐτός Ἰωάννης παίρνει και τὴν Σαλώμην, τὴν ἀνδραδέλφην τῆς γυναικαδέλφης του Μαρίας, διατι είναι βαθμοῦ δ'.
  2. » Δύο ἀδελφοὶ πέρνουσι νύμφην και ἀνδραδέλφην, διατι είναι βαθμοῦ δ'.
  3. » Ὅμοίως παίρνουσι μητριομάμην και προγονοεγγόνην τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ἐπειδὴ είναι βαθμοῦ δ'.
  4. » Ὅμοίως παίρνουσι μητέρα και τὴν προγονὴν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, διατι είναι βαθμοῦ δ'.
  5. » Ὅμοίως παίρνουσι προγονὴν και ἀνεψιάν, μιᾶς και τῆς αὐτῆς μητρὸς και θείας οὔσης, ἐπειδὴ και εἶναι βαθμοῦ ε'. τὰ μὲν δύο ἀδελφία βαθμοὶ δύο, ἡ θεία μὲ τὴν ἀνεψιά τῆς τρεῖς, ἡ αὐτὴ πάλιν θεία, καθ' ὃ λογίζεται και μήτηρ τῆς προγονῆς τῆς, ἄλλος ἕνας βαθμὸς, ἰδοὺ ε'. βαθμοί.
  6. » Ὁ πατὴρ παίρνει τὴν γυναικαδέλφην τοῦ γυναικαδέλφου τοῦ υἱοῦ του. Οἶον· ἂν ὁ Θωμᾶς πάρῃ τὴν Μαρίαν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Πέτρου, ὁ πατὴρ τοῦ Θωμᾶ παίρνει τὴν Μάρθαν ἀδελφὴν τῆς Ἄννης, γυναικὸς τοῦ Πέτρου, ἐπειδὴ και εἶναι βαθμοῦ ε'. ἕνας μὲν ὁ πατὴρ και ὁ υἱός, δ'. δὲ ὁ γυναικάδελφος μὲ τὴν γυναικαδέλφην.
  7. » Γαμβρός και γυναικάδελφος παίρνουν θείαν και ἀνεψιάν, ἐπειδὴ εἶναι βαθμοῦ ε'.
  8. » Δύο ἀδελφῶν ὁ γυναικάδελφος και γυναικαδέλφη παίρνει ἕνας τὴν ἄλλην. Οἶον· Θωμᾶς και Παῦλος ἀδελφία, ἡ γυναικαδέλφη τοῦ Θωμᾶ παίρνει τὸν γυναικάδελφον τοῦ Παύλου Πέτρον, διατι εἶναι βαθμοῦ ε'. δύο μὲν ἀπὸ τὰ ἀδελφία, δ'. δὲ ἀπὸ τὸν γυναικάδελφον και γυναικαδέλφην.
  9. » Μητριοὺς και προγονοὺς παίρνουν θείαν ἀπλὴν και ἀνεψιάν, διατι εἶναι βαθμοῦ δ'.
- Ἐκεῖνος δὲ ὁποῦ ἀλλάζει τὰ δακτυλίδια και τὰ στέφανα, ἦτοι ὁ κουμπάρος, κάμμίαν συγγένειαν δὲν ἔχει μὲ τὸ ἀνδρόγυνον. Ὅθεν και δταν χηρεύσῃ τὸ ἕνα μέρος ἀπὸ αὐτὸ, τὸ παίρνει εἰς γάμον. Πρέπει δὲ οἱ κουμπάροι νὰ ἦναι ὀρθόδοξοι και ὄχι ἀπιστοὶ ἢ αἰρετικοί, κατὰ τὸν Συμεὼν τὸν Θεσσαλονίκης (Κεφ. σπ'.) οὔτε νὰ ἦναι Μοναχοί, και δρα τὴν ὑπόσημ. τοῦ γ'. τῆς δ'.

Κεφ. ἡ. Περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος συγγενείας.

Ἡ συγγένεια αὕτη εἶναι δταν ἀναδεχθῇ τινὰς παιδίον ἀπὸ τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος. Ὁ γὰρ τοῦτο ἀναδεχόμενος, πνευματικὸν του υἱὸν τοῦτο ποιεῖ, και πλέον κοντήτερος και οἰκειότερος συγγενῆς και πατὴρ γίνεται μὲ αὐτὸ, παρὰ ὁποῦ εἶναι ὁ σαρκικός του πατὴρ, ἐπειδὴ, ὅσον εἶναι ἀνώτερον τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὸ σῶμα, τόσον οἰκειότερα εἶναι και ἡ συγγένεια τοῦ πνεύματος ἀπὸ τῆς σαρκός. Ὅθεν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον τῆς οἰκειότητος λέγει ὁ νγ'. Κανὼν τῆς Οἰκουμένης ε'. ὅτι ἡ κατὰ Πνεῦμα συγγένεια εἶναι μεγαλητέρα τῆς σαρκικῆς. Μερικοὶ δὲ (1) ἀκούοντες τὸν παρόντα Κανόνα, δὲν τὸν ἐνόησαν τοιοῦτοτρόπως, κατὰ τὴν ποιότητα τῆς οἰκειότητος, ἀλλὰ τὸν ἐνόησαν κατὰ τὴν ποσότητα τῶν βαθμῶν δι' ὃ και ἐξάπλωσαν τὴν ἐκ βαπτίσματος συγγένειαν ἕως εἰς τὸν ζ'. βαθμὸν. Ἄλλοι δὲ και αὐτὸν τὸν ἡ. ἐμπόδισαν, περισσότερο παρὰ εἰς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν (2). Εἰς τοὺς περισσώτερος ἤμως τοῦτο δὲν ἀρέσει, ὡς λέγει ὁ Βλάσταρις (στοιχ. β'), ἀλλὰ ἀρέσει εἰς αὐτοὺς νὰ ἐμποδίζωνται ἐκεῖνα μόνον τὰ πρόσωπα, ὁποῦ ἐμπόδισεν ὁ νόμος. Ἐμπόδισε δὲ ὁ νόμος, ὄχι τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς, τοὺς ἀδελφίους δηλ. και ἀδελφὰς τοῦ ἀναδόχου και ἀναδεκτοῦ, ἀλλὰ μόνον τοὺς κατὰ βάθος, και τούτους ὄχι ἕως τοῦ ἡ. βαθμοῦ, ἀλλ' ἕως τοῦ γ'. ἦτοι τὸ νὰ μὴ ἡμπορῇ ὁ ἀνάδοχος νὰ πάρῃ τὴν ἀναδεκτὴν του, οὔτε τὴν μητέρα ἢ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἀλλ' οὔτε ὁ υἱός τοῦ ἀναδόχου δύναται νὰ πάρῃ εἰς γυναῖκα κάμμίαν ἀπὸ τὰς τρεῖς αὐτάς. λοιπὸν·

Ἐμποδισμένοι.

1. » Δὲν δύναται νὰ πάρῃ ὁ ἀνάδοχος (ἢ ὁ σαρκικός του υἱός) τὴν ἀναδεκτὴν του, διατι αὕτη πρὸς μὲν αὐ-

(1) Οὗτοι εἶναι Νικόλαος ὁ Πατριάρχης. Ὁ Βαλαμὼν ἐν ταῖς ἀποκρίσεσι πρὸς τὸν Μάρκον Ἀλεξανδρείας. Ἰωάννης ὁ Κίτρος ἐν ταῖς πρὸς Κωνσταντῖνον Καθβάσιαν ἀποκρίσεσι. Δημήτριος ὁ Χωματεινός ἐν τῷ περὶ βαθμῶν. Νεόφυτος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, και Θεοφάνης Ἱεροσολύμων, ἅπαντες ἐν τῷ Γιοῦρ. Γραϊκορ. περιεχόμενοι, και Μανουήλ τις Ἱεροδιάκονος και μέγας Χαρτοφύλαξ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐπὶ Ἱερεμίου ὄν τοῦ Πατριάρχου, τοῦτο συνομολογεῖ, ἐν τῇ περὶ συνοικισίων συν-

τόμῳ διδασκαλίᾳ του.

(2) Οἱ τῆς συγγενείας ταύτης βαθμοὶ μετροῦνται τοιοῦτοτρόπως. Ὁ ἀνάδοχος, πρὸς μὲν τὸν ἀναδεκτὸν του εἶναι βαθμοῦ α'. πρὸς δὲ τοὺς γονεῖς του, εἶναι βαθμοῦ β'. πρὸς δὲ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, βαθμοῦ γ'. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς μὲν τὸν ἀναδεκτὸν του, εἶναι βαθμοῦ β'. πρὸς δὲ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, βαθμοῦ δ'. οὕτω φησὶν ὁ Ἀρμενόπουλος, βιβλ. δ'. Κεφ. ε'.

τὸν εἶναι θυγάτηρ πνευματικὴ καὶ α'. βαθμοῦ, πρὸς δὲ τὸν υἱὸν τοῦ εἶναι ἀδελφὴ πνευματικὴ, καὶ ἀκολούθως β'. βαθμοῦ.

2. » Οὐτε τὴν μητέρα αὐτῆς, ἢ τὴν θυγατέρα, διατὶ εἶναι β'. βαθμοῦ (1).
3. » Δὲν δύναται κένενα ἀπὸ τὰ παιδία τοῦ ἀναδόχου νὰ πάρῃ τὴν μητέρα τοῦ ἀναδεκτοῦ τοῦ πατρὸς των, ἐπειδὴ καὶ λογιζόνται ἀνέψια πρὸς αὐτὴν, καὶ εἶναι βαθμοῦ γ'. (2).
4. » Οὐτε δύναται κένεν παιδίον νὰ πάρῃ τὴν θυγατέρα τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ πατρὸς του (ἢ τὸ ἀνάπαλιον), διατὶ λογιζέται θεῖος πνευματικὸς πρὸς αὐτὴν, καὶ ἀκολούθως εἶναι γ'. βαθμοῦ.

Ἐμπόδιοι.

1. » Ὁ σύντεκνος παίρνει τοῦ συντέκνου τοῦ τὴν ἀδελφὴν, κατὰ τὸν Βλάσταριν ἢ ἀντιστρόφως, ὁ τοῦ συντέκνου ἀδελφὸς παίρνει τὴν συντέκνισσαν τοῦ ἀδελφοῦ του.
2. » Ὁ σαρκικὸς υἱὸς τοῦ ἀναδόχου παίρνει τὴν σαρκικὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀναδεκτοῦ κατὰ τοὺς περισσοτέρους γὰρ οὐδενὸς ἐστὶ βχ'μοῦ, διὰ τὴν ἐκ πλαγίου συγγένειαν.
3. » Ὁμοίως καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀναδόχου παίρνει τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀναδεκτοῦ, καὶ ἀντιστρόφως ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ, παίρνει τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀναδόχου.
4. » Δύω πνευματικὰ ἀδέλφια ἔχοντα ἓνα ἀνάδοχον, παίρνουν δύο σαρκικὰς ἀδελφάς.

Ἐμπόδιζόμενοι.

1. » Ἄνίσως δὲ δύο παιδία, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, μὴ ἔχοντα συγγένειαν σαρκικὴν, βαπτισθῶν ἀπὸ ἓνα ἀνάδοχον, ταῦτα δὲν παίρνονται, διατὶ εἶναι ἀδελφοὶ πνευματικοί, κατὰ τὸν ἀγιώτατον Σισίννιον, καὶ β'. βαθμοῦ (3).

(1) Σημείωσαι ὅτι Λέων καὶ Κωνσταντῖνος οἱ Βασιλεῖς ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν νόμων (τίτλ. κη. σελ. 430 τῆς Γιοῦρ. Γραικορ.) λέγουσιν, ὅτι ἂν λάβῃ τις γυναῖκα τὴν συντέκνισσάν του, ἢ σμίξῃ μὲ αὐτὴν σαρκικῶς, νὰ χωρίζεται πρῶτον ἀπὸ αὐτὴν, καὶ ἔπειτα νὰ κόπτεται ἡ μήτηρ ἐκείνου καὶ ἐκείνης. Πῶς δὲ οὗτοι κανονίζονται, ὅρα εἰς τὰ ἐπιτίμια τοῦ Νηστευτοῦ.

(2) Ἔως εἰς τὸν τρίτον τοῦτον βαθμὸν ἐμπόδισεν ὁ νόμος τοὺς κατὰ βάθος συγγενεῖς εἰς τὴν πνευματικὴν ταύτην συγγένειαν, μὲ τὸν ὁποῖον συμφωνοῦσι καὶ οἱ περισσότεροι, ὡς εἴπομεν. Ὁ δὲ Νεόφυτος Πατριάρχης καὶ τὸ σημεῖωμα, τὸ γεγονὸς ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νικολάου, ἐμπόδισαν τὴν συγγένειαν ταύτην ἕως εἰς τὸν η'. βαθμὸν, ὡς εἴπομεν· οἶον, ὁ ἔγγονος τοῦ ἀναδόχου (ἢ τοῦ ἀναδεκτοῦ) δὲν παίρνει τὴν θυγατέρα τῆς ἀναδεκτῆς (ἢ τοῦ ἀναδόχου), διατὶ εἶναι βαθμοῦ δ'. Ὁ ἔγγονος τοῦ ἀναδόχου δὲν παίρνει τὴν ἐγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ πάππου, διατὶ εἶναι βαθμοῦ ε'. Ὁ δισέγγονος τοῦ ἀναδόχου δὲν παίρνει τὴν ἐγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ πάππου του, διατὶ εἶναι βαθμοῦ ς'. καὶ καθέξῃς. Ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Κίτρος θέλει νὰ ἐμποδίζονται καὶ οἱ ἐκ πλαγίου βαθμοὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος συγγένειαν (σελ. 325. τῆς Γιοῦρ. Γραικορ.). Ὅμως ἡ ψῆφος τῶν περισσοτέρων κρατεῖ.

(3) Τοῦτο τὸ συνοικέσιον θαυμάζω πῶς ἐσυγχώρησαν νὰ γίνεταί, τε Ἱερεμίας καὶ Νεόφυτος οἱ Πατριάρχαι, προβάλλοντες τάχα ὅτι τοῦτο νὰ φυλαχθῇ εἶναι ἀδύνατον, μὲ τὸ νὰ βαπτίζῃ πολλάκις ἓνας καὶ ὁ αὐτὸς ἀνάδοχος ἓνα ἀρσενικὸν παιδίον τυχερὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἄλλο θηλυκὸν εἰς τὴν Βενετίαν, τὰ ὅποια τυχαίως νὰ ἀνταμωθοῦν καὶ τὰ δύο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἢ εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ νὰ ὑπανδρευθοῦν. Ἀλλὰ τοῦτο ἤμπορεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ εἰς δύο ἀδέλφια σαρκικά· ἐνδέχεται γὰρ ἓνας σαρκικὸς ἀδελφὸς νὰ φύγῃ μικρὸς ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ νὰ διατρίβῃ εἰς ἄλλον μακρυνὸν τόπον, ὕστερον δὲ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ ἡ σαρκικὴ ἀδελφὴ του, ἢ σκλαβωθείσα ἢ κατὰ ἄλλην περίστασιν, καὶ ἔτσι μὴ γινώσκον-

τα ὅτι εἶναι ἀδέλφια, νὰ ὑπανδρευθοῦν· ὅθεν, ἀνίσως τοῦτο γένη εἰς τὰ σαρκικά ἀδέλφια, χωρίζεται τὸ συνοικέσιον ἐξάπαντος. Πόσω μᾶλλον χωρίζονται τὰ πνευματικὰ ἀδέλφια, ἂν τύχῃ νὰ ὑπανδρευθοῦν, χωρὶς νὰ λογισθῇ εἰς τὸ οὐδὲν ἢ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῶν ἔνωσις, ὅση καὶ μείζων εἶναι ἢ κατὰ πνεῦμα συγγένεια ἀπὸ τὴν κατὰ σάρκα. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ νθ'. τῆς ς'. προστάζει νὰ μὴ γίνωνται βαπτίσματα εἰς εὐκτηρίους οἴκους, ἀλλ' εἰς τὰς καθολικὰς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ καταγράφωνται ἐκεῖ παρὰ τῶν Ἱερέων τὰ ὀνόματα τῶν ἀναδόχων καὶ ἀναδεκτῶν, καὶ ὁ χρόνος, καὶ διὰ νὰ ἦναι μάρτυρες τῶν βαπτιζομένων πολλοί, καὶ ἐκ τούτων ἀπάντων, εἰς κάθε καιρὸν νὰ μὴ ἤμπορῇ νὰ γένη τὸ ἄτοπον τοῦτο, νὰ παίρνωσιν τὰ πνευματικὰ ἀδέλφια, ἢ μετ' ἀλλήλων, ἢ μετὰ τοῦ ἀναδόχου, καθὼς τώρα συνειθίζουσιν νὰ κάμνουν καὶ εἰς τὴν Μοσχοβίαν τὴν καταγραφὴν ταύτην, καὶ εἴθε νὰ ἐπιμεληθοῦν οἱ ἄγιοι Ἀρχιερεῖς εἰς τὸ νὰ ἐνεργῆται καὶ εἰς τὰς ἐδικὰς τῶν Ἐπαρχίας μία τοιαύτη ἀγία συνήθεια πρὸς ἀσφάλειαν. Ὅτι δὲ τὰ ἐξ ἑνὸς ἀναδόχου ἀδέλφια πνευματικὰ δὲν δύναται οὔτε νὰ ὑπανδρευθοῦν ἓνα μὲ τὸ ἄλλο, οὔτε νὰ ἀρραβωνισθοῦν, βεβαιοὶ καὶ ὁ Λέων καὶ ὁ Κωνσταντῖνος οἱ Βασιλεῖς (ἐκλογ. τῶν νόμων τίτλ. ιβ'. σελ. 402 τοῦ β'. βιβλ. τῆς Γιοῦρ. Γραικορ.). Διὰ νὰ μὴ ἀκολουθοῦν λοιπὸν αὐτὰ τὰ ἄτοπα, εἶναι καλὸν καὶ ἐπωφελεῖς νὰ φυλάττεται πανταχοῦ ἐκείνη ἡ ὀρθὴ καὶ φρονίμη συνήθεια, ὅπου γίνεται εἰς μερικοὺς τόπους τῆς Ἀνατολῆς· ἦγουν, τὸ νὰ μὴ βαπτίζουσιν τὰ παιδία ξένοι ἄνθρωποι ἀπὸ ἄλλην πατρίδα, οὔτε ἀπὸ ἄλλο γένος καὶ συγγένειαν, κἂν καὶ ἦναι Ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ νὰ τὰ βαπτίζουσιν οἱ ἴδιοι συγγενεῖς, οἱ κατὰ σάρκα τῶν βαπτιζομένων παιδίων, θεῖοι, χάριν λόγου, ἢ ἐξάδελφοι πρῶτοι, ἢ δεῦτεροι, καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς οἱ ἐμποδισμένοι εἰς γάμον, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔχοντες τὴν κατὰ σάρκα συγγένειαν, καὶ δι' αὐτὴν ἐμποδιζόμενοι νὰ μὴ ὑπανδρευθοῦν, ἀκολούθως ἐμποδίζονται νὰ μὴ ὑπανδρευθοῦν καὶ διὰ τὴν κατὰ πνεῦμα συγγένειαν, καὶ οὕτω δὲν πίπτουσιν εἰς κἀμίαν παρνομίαν.

2. » Δέν δύναται τινάς νά πάρη τήν γυναίκα τοῦ πνευματικοῦ ἀδελφοῦ του, διατί ἀδελφός λογίζεται κατ' αὐτῆς, διὰ τήν μετ' αὐτῆς εἰς μίαν σάρκα τοῦ ἀδελφοῦ του συγγένειαν, καί εἶναι δευτέρου β' βαθμοῦ.
3. » Ὅμοίως ἂν ὁ μὲν ἄνδρας βαπτίσῃ ἕνα παιδίον, ἡ δὲ γυναίκα τοῦ ἄλλο, τὰ παιδιά ταῦτα δέν παίρνονται, διατί φαίνεται ὅτι ἕνας ἀνάδοχος τὰ ἐβάπτισε, μέ τὸ νά λογίζεται μία σὰρξ τὸ ἀνδρόγυνον.
4. » Ὅμοίως καί τήν ἀναδεκτὴν τοῦ πενθεροῦ δέν παίρνει ὁ γαμβρός, ἐπειδὴ καί λογίζεται ἀδελφὴ τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς του. Δύω δὲ ἀδελφὰς σαρκικὰς ἢ πνευματικὰς ἕνας καί ὁ αὐτὸς δέν λαμβάνει ποτέ.

Ἄνεμπόδιστοι ἢ Ἀμφίβολοι.

1. » Ἐάν δὲ ὁ πενθερός μὲν βαπτίσῃ τὸ ἕνα παιδίον, ὁ δὲ γαμβρός τὸ ἄλλο, τὰ παιδιά ταῦτα παίρνονται, διατί ὁ πενθερός πρὸς τὸν γαμβρὸν πίπτει ἐκ τοῦ πλαγίου, ὡς λέγουσί τινες· ὁμοίως ὁ πενθερός πρὸς τὸν γαμβρὸν κατὰ βάθος λογίζεται, καί ὄχι ἐκ πλαγίου, διὰ τήν τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ εἰς μίαν σάρκα ἔνωσιν· ὅθεν ἀμφίβολον τὸ τοιοῦτόν ἐστι συνοικέσιον, καί ἄξιον ζητήσεως.

Σημειῶσαι δὲ, ὅτι ἂν τινὰς ἀναδεχθῇ τὸ παιδίον του, χωρίζεται ἀπὸ τὴν γυναίκα του, διατί ἔγιναν πνευματικὰ ἀδελφία μετ' αὐτῆν, ὡς λέγει ὁ Βλάσταρις (στοιχ. β'). Ὅμοίως σημειῶσαι ὅτι οἱ ἀνάδοχοι πρέπει νά ᾔναι ὀρθόδοξοι καί ὄχι ποτέ ἄπιστοι ἢ αἰρετικοί, κατὰ τὸν Θεσσαλονικῆς Συμειῶν Κεφ. σπ'. δι' ὃ καί ὁ Βηλσαμιὸν (ἀποκρισ. λβ') σφοδρῶς ἐμποδίζει τὸ νά γίνωνται ἀνάδοχοι ὀρθοδόξων παιδίων Λατίνοι, ἢ Ἀρμένιοι, ἢ Νεστοριανοί καί ἄλλοι τοιοῦτοι, καί ὅτι οἱ τοιοῦτο συγχωρήσαντες νά γένη ἀκοινωνήτοι πρέπει νά γίνωνται, ὡς τοῖς ἀκοινωνήτοις αἰρετικοῖς συκοινωνήσαντες (1). Ἡλίος δὲ ὁ Κρήτης Μητροπολίτης γράφων περὶ ἀναδόχων, πρὸς τινὰ Διοσύσιον Μοναχόν, λέγει, ὅτι ἂν οἱ ἀνάδοχοι ἤξευραν ἀκριβῶς ἐκεῖνα ὅπου διορίζει ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος νά ἔχουν οἱ ἀνάδοχοι καί τὴν φροντίδα καί φύλαξιν, ὅπου χρεωστοῦν νά δείχνουν εἰς τὸν ἀνάδεκτόν τους· (ὁ γὰρ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος (Κεφ. ζ' περὶ Ἐκκλησ. Ἱεραρχ.) λέγει ὅτι, ὅταν ὁ ἀνάδοχος εἰς τὸ βάπτισμα λέγῃ· Ἀποτάσσομαι τῇ σατανᾷ καί συντάσσομαι τῷ Χριστῷ, φανερώνει τοῦτο· Ἐγὼ ὁμολογῶ, ὅτι θέλω καταπεῖσαι τὸ παιδίον τοῦτο μετὰ τὴν διδασκαλίαν καί καλὴν παιδείαν, ὅπου ἔχω νά τοῦ κάμω, νά ἀποταχθῇ αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν διάβολον καί τὰ ἔργα του, ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸ τέλειον λογικόν, καί νά συνταχθῇ μετὰ τὸν Χριστόν, καί νά ὁμολογήσῃ τὰς Θείας ταύτας ὁμολογίας· ἂν, λέγω, καί ἤξευραν τοῦτο, μετὰ μεγάλην δυσκολίαν ἤθελαν βαπτίζουσιν, καὶ νά θερμῶς ἤθελαν προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο. Ἐπειδὴ ὁμοίως τοῦτο δέν γνωρίζουν, λέγει, καί ἐπειδὴ συνήθεια ἐπεκράτησε νά βαπτίζουσιν καί γυναῖκες, δέν εἶναι ἐμποδισμένοι ἂν ὁ ἄνδρας βαπτίσῃ ἕνός τὸ πρῶτον παιδίον, καί λείποντος τοῦ ἀνδρός, νά βαπτίσῃ καί ἡ γυναίκα του τὸ δεύτερον» (σελ. 341). τῆς Γιορ. Γραικορ.)· πλὴν τὰ παιδιά ταῦτα εἰς γάμον δέν παίρνονται, ὡς προείπομεν, μόνος δὲ ὁ ἀναδεχόμενος τὸ παιδίον τινὸς ὀνομάζεται σύντεκνος, καί ὄχι καί οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, κατὰ τὸν Χαρτοφύλακα Πέτρον (σελ. 369. τῆς αὐτῆς). Ὅρα καί τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ς'. τῆς ἐν Καισαρείᾳ.

Κεφ. θ'. Περὶ τῆς ἐξ υἱοθεσίας συγγενείας.

Ἡ ἐξ υἱοθεσίας συγγένεια εἶναι, ὅταν τινές, καί μάλιστα ἄτεκνοι ὄντες, κάμνουν τινὰ υἱὸν τοῦ Θετοῦ, εἰς παρηγορίαν τῆς ἀτεκνίας των καί εἰς κληρονομίαν τῆς περιουσίας των· ὅταν ὁμοίως κάμνουν αὐτὸν υἱὸν τους, ὄχι μετὰ λόγια ψιλὰ, ἀλλὰ κατὰ νόμον τὸν πρέποντα, μετὰ τελετῆς ἱερῶν ἔργων ἑυχῶν, κατὰ τὴν κδ'. Νεαράν Λέοντος τοῦ σοφοῦ. Διὰ ταύτης γὰρ τῆς συγγενείας, οἱ μὲν υἱοθετοῦντες τάξιν γονέων λαμβάνουν, οἱ δὲ Θετοὶ υἱοὶ τάξιν παιδίων, καί εἰς γάμου κοινωνίαν ἀναμεταξύ των δέν ἔρχονται. Πρέπει δὲ νά ᾔναι ἐκεῖνος ὅπου κάμει υἱὸν Θετόν εἰς τελείαν ἐφηβότητα καί ἡλικίαν, κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον (βιβλ. β'. τίτλ. θ'), ἥτοι δεκαπέντε, ἢ ἰς' χρόνων, καί μεγαλύτερος εἰς τὴν ἡλικίαν ἀπὸ τὸν υἱοθετούμενον. Ὁ μὲν οὖν νόμος (βιβλ. 17.) παρὰ τῷ Βλάσταρι, ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ νά λαμβάνῃ ὁ Θετὸς υἱὸς (καὶ καὶ αὐτεξούσιος γέννη) τὴν γυναίκα τοῦ Θετοῦ τοῦ πατρὸς, οὔτε ὁ Θετὸς πατὴρ νά λαμβάνῃ τὴν γυναίκα τοῦ Θετοῦ τοῦ υἱοῦ, ἐπειδὴ ἡ μὲν ἔχει μητρὸς τάξιν πρὸς τὸν Θετόν υἱόν, ἡ δὲ νόμφης πρὸς τὸν Θετόν πατέρα καί εἶναι α'. βαθμοῦ. Ἀλλ' οὔτε τὴν θυγατέρα, ἢ τὴν προγονὴν τοῦ Θετοῦ πατρὸς του λαμβάνει ὁ Θετὸς υἱὸς, ἐπειδὴ ἔχει ἀδελφοῦ τάξιν πρὸς αὐτὰς καί εἶναι βαθμοῦ β'. Οὔτε τὴν μητέρα, ἢ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς (τῆς μητρὸς του δηλ.) (2) τοῦ Θετοῦ αὐτοῦ πατρὸς λαμβάνει, ἐπειδὴ ἡ μὲν μάμμης, ἡ δὲ θείας ἔχει τάξιν πρὸς αὐτόν, καί ἡ μὲν, εἶναι β'. βαθμοῦ, ἡ δὲ δ'. πρὸς αὐτόν, ἀλλ' οὔτε παίρνει τὴν ἀπὸ υἱοῦ ἐγγόνην τοῦ Θετοῦ τοῦ πατρὸς, οὔτε παίρνει τινὰς τὴν Θετὴν θυγατέρα τοῦ πάππου του, διατί λογίζεται ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς του, θεία δὲ αὐτοῦ, καί ἀκολουθῶς μητρὸς τάξιν ἔχει πρὸς αὐτόν. (3)

(1) Ἀλλ' οὔτε οἱ Μοναχοὶ ἀναδέχονται παιδιά ἐκ τοῦ βαπτίσματος, καί ὅρα τὴν ὑποσημ. τοῦ γ'. τῆς δ'.

(2) Ἄξιον ζητήσεως καί ἀπορίας εἶναι, διὰ τί ἡ μὲν Νεαρά νομοθεσία Λέοντος τοῦ σοφοῦ προστάζει νά κρατοῦσι καί εἰς τὴν ἐξ υἱοθεσίας συγγένειαν τὰ ἴδια ἐκεῖνα, ὅπου ἀκολουθοῦν καί εἰς τὴν ἐκ τοῦ Ἁγίου βαπτίσματος συγγένειαν, καί κατὰ τὸ σημεῖωμα τὸ γεγονός ἐπὶ Νικολάου Κωνσταντινουπόλεως, ὁ δὲ νόμος τοὺς μὲν ἐκ πλαγίου συγγενεῖς δέν ἐμπόδισεν ἀπὸ τὸ νά παίρνωνται εἰς τὴν ἐκ τοῦ Βαπτίσματος, ἐδῶ δὲ εἰς τὴν ἐξ υἱοθεσίας καί τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἐμπόδισεν; Ἀλλ' ἴσως ἐμπόδισεν αὐτοὺς, προηγουμένως μὲν, καί διατί κατὰ τοὺς νόμους, ἢ ἐξ υἱοθεσίας συγγένεια στενωτέρα φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐκ

τοῦ βαπτίσματος (καὶν αὐτὴ εἰς τοὺς ἐδικούς μας καιροὺς ἔπαυσε, καί σπανιάκις εὐρίσκεται), διὰ τοῦτο εἰς μὲν τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος συγγένειαν, ἐμπόδισε μόνον ἕως τὸν γ'. βαθμὸν τοὺς κατὰ βάθος συγγενεῖς, τοὺς δὲ ἐκ πλαγίου τελείως δέν ἐμπόδισεν, εἰς δὲ τὴν ἐξ υἱοθεσίας ταύτην, καί τοὺς ἐκ πλαγίου ἀκόμη ἐμπόδισεν, ἐπομένως δὲ, καί διὰ τὸ νά γένουν φανεροὶ οἱ ἔχοντες κληρονομήσαι τὴν περιουσίαν τῶν ἐξ υἱοθεσίας συγγενῶν τους, ὡς καί εἰς τὴν ἐξ αἵματος, εἰς δὲ τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος συγγένειαν, τοὺς ἐκ πλαγίου δέν ἐμπόδισεν, ὅτι μηδὲ οἱ κατ' αὐτὴν συγγενεῖς κληρονομοῦσι τοὺς πνευματικούς των πατέρας καί συγγενεῖς.

(3) Καί ἀπλῶς εἰπεῖν, κατὰ τὸν Βλάσταριν, ἢ ἐξ υἱοθεσίας.